

Økonomisk-politisk kalender

Den økonomisk-politiske kalender for perioden 1997-2002 indeholder en summarisk oversigt over vigtige økonomisk-politiske indgreb og begivenheder, der kan have betydning for vurderingen af tidsserierne i *Konjunkturstatistik*. For lovene angiver de øverste datoer tidspunktet for Folketingets vedtagelse. Datoen sammen med lovnummeret refererer til tidspunktet for stadfæstelsen.

1997

21. feb. Statsligt overenskomstforlig

De statsansatte, repræsenteret ved CFU, indgår forlig med finansministeren. Den samlede lønramme udgør for den 2-årige overenskomstperiode 4,25 pct. Heraf afsættes 2,9 pct. til generelle lønstigninger, som falder 1. april 1997 med 0,5 pct., 1. april 1998 med 0,9 pct. og 1. oktober 1998 med 1,5 pct. De resterende 1,35 pct. er sat af til særlige formål som pensionsforbedringer, efteruddannelse, regulering af særlige ydelser samt omklassificeringer. Forliget bevarer desuden den automatiske reguleringsordning, som hvert år pr. 1. april giver en ekstra lønstigning til de statsansatte, hvis deres løn er sakket bagud i forhold til lønstigningen på det private arbejdsmarked. Forliget indeholder endvidere en rammeaftale om forsøg med nye lønsystemer. Forsøgsperioden starter 1. januar 1998 og forventes at slutte den 31. marts 2001. Meningen er, at tværgående personale grupper i ministerier og styrelser eller alt personale i en enkelt styrelse kan tilmelde sig forsøgene. Herefter kan der aftales lønsystemer baseret på en basisløn samt et tillæg, der kan bestå af en blanding af funktionstillæg, kvalifikationstillæg samt resultatorienteret løn. Ligeledes har man aftalt at fuldføre pensionsordningerne, der blev påbegyndt i 1989. Pr. 1. oktober 1997 vil det samlede pensionsbidrag for statsansatte under disse ordninger være oppe på 12 pct. af lønnen.

27. feb. Kommunalt overenskomstforlig

De kommunalt ansatte, repræsenteret ved KTO, indgår forlig med de kommunale arbejdsgivere. Den samlede lønramme udgør for den 2-årige overenskomstperiode 4,25 pct. Heraf afsættes 2,95 til generelle lønforbedringer, som falder 1. april 1997 med 0,5 pct., 1. april 1998 med 0,95 pct. og 1. oktober 1998 med 1,5 pct. De resterende 1,30 pct. er sat af til en række særlige formål: Decentral løn, nye lønformer, en ekstra lønstigning til ledere og mellemledere, udbygning af pensionen for LO-forbundene samt til de enkelte forbunds specielle forhandlinger. Den såkaldte reguleringsordning bevares og udløser allerede 1. april 1997 en generel lønstigning på 1,1 pct. Ligeledes har man fastlagt rammerne for et nyt lønsystem. Fra 1. april 1998 bliver det muligt for organisationer eller faggrupper at overgå til et lønsystem, der består af en basisløn med mulighed for lønforbedringer via funktionsløn, kvalifikationsløn eller resultatløn.

8. april Afgiftsændringer

Med virkning fra 1. maj 1997 vedtager folketetinget at forhøje afgifterne for øl og vin med knap 4 pct. Ændringen vil medføre en prisstigning på 1,15 kr. for en kasse med 30 pilsnere, mens afgiftsstigningen for vin vil udgøre knap 25 øre for en flaske bordvin og knap 35 øre for en flaske hedvin. (Nr. 275/15. april).

30. april Danmark "2005"

SR-regeringen fremlægger en plan for udviklingen af det danske samfund frem til år 2005. Blandt regeringens mål er, at der over de næste otte år skal skabes 240.000 nye arbejdspladser, så ledigheden falder til 5 pct. Det samlede antal modtagere af overførselsindkomst skal falde fra 920.000 i år til 750.000 i år 2005. Gælden til udlandet skal være afviklet inden år 2005, og den offentlige gæld skal reduceres fra 67 pct. til omkring 40 pct. af BNP. På miljøområdet skal CO₂-udslippet være nedbragt med 20 pct. i forhold til 1988-niveauet. Det er regeringens hensigt at hæve bruttoskatten med 1 pct. om året i de kommende år, og der skal betales mere i grønne afgifter. Skattestigningen skal finansiere en nedsættelse af indkomstskatten, især for de lavtlønnede.

5. maj Afgiftspakke

Regeringen indgår aftale med Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten om en afgiftspakke, som indebærer, at det bliver dyrere at flyve indenrigs og køre i bil, mens det bliver billigere at tage toget eller bussen. I aftalen indgår en nedsættelse af takstniveauet på ti pct. for S-tog, HT, regionaltoget, privatbaner og de regionale trafikskaber i amter og kommuner. Afgiftspakken indeholder bl.a. følgende hovedelementer: Der indføres en såkaldt grøn ejerafgift, der baseres på normen for bilens benzin- eller dieselforbrug. Loven medfører at, de nye biler - på grundlag af hvor mange km pr. liter benzin eller diesel de kører - bliver indplaceret i ca. 25 klasser, hvor afgiftsforskellen mellem klasserne udgør fra 400 kr. til 800 kr. om året. Loven finder anvendelse på biler, der registreres første gang den 1. juli 1997 eller senere. (Nr. 360/2. juni).

Som en konsekvens af den grønne afgift ændres registrerings- og vægtafgiftslovene. Vægt- og udligningsafgiften ophæves for nye personbiler, der bliver omfattet af den nye grønne ejerafgift: Der indføres en nedsættelse af hidtidige fradrag for airbags. Der foretages en forhøjelse af skalaknækgrænserne for beregning af registreringsafgift, således at afgiften for nye biler udgør 105 pct. af 48.800 kr. og 180 pct. af resten. (Nr. 361/2. juni)

Varevognsbeskatningen omlægges, hvilket indebærer at stykafgiften for varebiler ændres til en værdiafgift. Den nuværende registreringsafgift på 30.000 kr./19.000 kr. afskaffes for varebiler. I stedet bliver der indført en afgift på 30 pct. af den del af værdien med moms, men uden afgift, der overstiger 30.000 kr. For det andet er fradraget i registreringsafgiften for blokeringsfri bremses og sikkerhedspuder omlagt til et fradrag i den afgiftspligtige værdi af køretøjet. Fradraget udgør 4.165 kr. for blokeringsfri bremses og 1.280 kr. pr. sikkerhedspude for indtil fire airbags. For det tredje er avancereglen ændret, således at der indføres en minimumsværdi for den afgiftspligtige værdi på detailforhandlerens indkøbspris tillagt 5 pct., og importøravancen må ikke være negative. Endelig er der en ændring for vægtafgiften, således at der for varebiler anvendt til privatkørsel indføres et tillæg på 5.000 kr. for store varebiler og 1.000 kr. for små varebiler. For varebiler, der både anvendes til privat- og erhvervskørsel er tillægget fastsat til 50 pct. (Nr. 363/2. juni).

Med virkning fra 1. januar 1998 bliver den danske afgiftsordning for flyrejser i overensstemmelse med EU-retten. I dag findes deres afgift på 65 kr. pr. afrejsende passager, som rejser fra en dansk til en udenlandsk luft-havn, men ingen afgift på indenrigsrejser. Indenrigspassagerer bliver i fremtiden omfattet af afgiftspligten. Som et led i den aktuelle finanspolitiske stramning forhøjes afgiftssatsen på de 65 kr. til 75 kr. pr. afrejsende passager. Dermed skal der ifølge loven svares en

afgift på 75 kr. til statskassen pr. afrejsende passager, således at en indenrigsreturbillet og en udenrigsreturbillet belastes med henholdsvis 150 kr. og 75 kr. (Nr. 449/10. juni).

Endelig indeholder aftalen en forhøjelse af tinglysningsafgiften fra de nuværende 700 kr. til 1.200 kr. (Nr. 369/3. juni).

15. maj Ny bistandslov

Regeringen indgår en bred aftale om en ny bistandslov. Aftalen betyder, at fra den 1. juli 1998 udskiftes bistandsloven fra 1976 med fire nye sociale love. Hovedpunkterne i de fire love er følgende:

1) Lov om aktiv socialpolitik:

- Aldersgrænsen for aktivering sættes op fra 25 til 30 år. Unge under 30 år skal senest efter 13 uger på kontanthjælp i aktivering. Udebliver man fra aktivering, kan kommunen nedsætte eller helt afvise at give økonomisk hjælp. Kommunerne får pligt til at aktivere alle kontanthjælpsmodtagere, som har andre problemer end ledighed.
- Kommunen kan ikke yde hjælp, hvis ansøgeren eller ægtefællen har en formue, der kan dække behovet. Der ses bort fra beløb på op til 10.000 kr. pr. person.
- Mennesker, der kommer på bistandshjælp, kan først tvinges til at hæve deres kapitalpension efter et halvt år. Kapitalpension under 50.000 kr. er helt fritaget.
- Efter seks måneder på kontanthjælp skal det højst være muligt at få udbetalt støtte svarende til højeste dagpengesats. Det skal tilskynde højtlonnede til at melde sig ind i en A-kasse.
- Reglerne om skånejob med 50 procent løntilskud videreføres.

2) Lov om social service:

- Brugeren skal generelt have større indflydelse, og det skal være meget enkelt at få overblik over sine rettigheder og pligter.
- Brugeren skal have større indflydelse ved tildeling af støtte, fx hjælp til personlig pleje. Der bliver mulighed for at klage over hjælpen.
- Det bliver indskærpet, at daginstitutioner skal følge ventelisten og ikke sætte børn af fx arbejdsløse bagerst i køen.
- Forældre, hvis børn er godkendt til pasning, kan vælge at få 70 procent af udgiften til fx en pige i huset betalt. Tilskuddet må dog højst være 85 procent af kommunens billigste pasningstilbud.

3) Den sociale administrationslov:

- Kommuner og amter skal sætte en frist på behandlingen af borgernes sager - og det skal være den hurtigst mulige. Borgerne skal have mulighed for selv at deltage i behandlingen af deres sager.
- Kommuner og amter skal skærpe tilsynet med institutioner, der tager sig af fx børnepasning eller arbejder med narkomaner eller handicappede.

4) Pensionsloven:

- Kommunerne overdrages al kompetence for at tildele førtidspensioner. Alle muligheder for revalidering skal afprøves, før der bevilges førtidspension.

30. maj Afgiftsændringer

Folketinget vedtager en række afgiftsændringer:

Afgiften af naturgas og bygas forhøjes fra 1 øre til 164 øre pr. kubikmeter. Fra ikrafttrædelsen i 1997 til 31. december 2008 vil afgiften imidlertid udgøre 123 øre pr. kubikmeter, svarende til 75 pct. af den endelige sats. I en overgangsperiode får de 5 regionale naturgasselskaber et individuelt fastsat fradrag i afgiften.

(Nr. 443/10. juni).

Benzinafgiften differentieres efter benzinindholdet. Benzinafgiften nedsættes i en overgangsperiode fra 1. januar 1998 til 31. december 1999 med 4 øre pr. liter benzin, når benzinindholdet er under 1 pct. pr. liter. For benzin med et benzinindhold mellem 1 og 2 pct. nedsættes benzinafgiften med 2 øre pr. liter. Benzinafgiften holdes uændret ved benzinindhold mellem 2 og 3 pct. Benzinafgiften forhøjes med 2 øre pr. liter ved benzenindhold på 3 til 4 pct., og afgiften forhøjes med 4 øre pr. liter ved benzenindhold på 4-5 pct. (Nr. 450/10. juni).

18. juni EU-topmøde i Amsterdam

EU's stats- og regeringschefer indgår aftale om en ny EU-traktat. Med en særlig protokol, som tager udgangspunkt i Edinburgh-aftalen fra 1992, hvor Danmarks fire EU-forbehold blev fastslået, står Danmark uden for et kommende samarbejde om forsvars-, asyl- og visumpolitik - i det omfang, hvor samarbejdet er overnationalt. Danmark er medlem af Schengen-aftalen, som fremover bliver en del af den nye EU-traktat. Ifølge protokollen skal Danmark inden for seks måneder meddele, om vi følger de andre landes beslutninger eller går egne veje. Følger Danmark ikke de andre landes regler, er det op til dem, om det får følger for åbne grænser mellem Danmark og fx Tyskland og Sverige. Det forventes, at en folkeafstemning om den nye EU-traktat gennemføres i foråret 1998.

Amsterdamaftalen omhandler bl.a. følgende punkter:

- Der skal udformes en fælles strategi mod ledigheden. EU kan bidrage til pilotprojekter om jobskabelse.
- Det sociale kapitel indskrives i traktaten. Foreløbig drejer det sociale kapitel sig om fælles ret til barselsorlov og lønmodtagernes ret til at blive hørt, når store virksomheder står over for fx omlægninger.
- Miljøgarantien, der giver et land ret til at bevare skrappe miljøregler end andre, udvides til at omfatte folkesundhed.
- Indvandring, visaregler og asyl bliver fælles EU-politik. Om fem år afgøres, hvilke beslutninger der træffes med kvalificeret flertal.
- EU og Den Vesteuropæiske Union skal arbejde tæt sammen, men en sammensmeltning af de to er skudt langt ud i fremtiden.
- EU-Kommissionens formand skal udpeges af stats- og regeringscheferne, men godkendes af EU-Parlamentet. Der skal fortsat være 20 kommissærer, men de store lande opgiver deres anden kommissær, når EU udvides. Til gengæld skal afstemningsreglerne ændres, så de store lande får øget indflydelse.

26. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. L 1 af 26. august til finanslov for finansåret 1998.

7. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale. Regeringen vil for at dæmpe den økonomiske aktivitet og sikre varigheden af opsvinget gennemføre en række initiativer for at styrke både den private og offentlige opsparing. De vigtigste hensigtserklæringer i talen er:

- Der skal opkræves et ekstraordinært pensionsbidrag på 1 pct. til ATP-fonden fra lønmodtagere, selvstændige og modtagere af dagpenge og kontanthjælp.
- Med henblik på at begrænse forbrug finansieret ved belåning af den friværdiske i fast ejendom, der er skabt ved de kraftige stigninger i ejendomspriserne, forhøjes stempelafgiften på tillægslån fra 1,5 til 5 pct. Forhøjelsen er midlertidig og udløber ved udgangen af 1998.
- Der skal gennemføres en række besparelser med henblik på at reducere de statslige udgifter med 2 mia. kr. i 1998.
- Fleksibiliteten og mobiliteten på arbejdsmarkedet skal øges ved, at ledige skal tage imod rimeligt arbejde efter 6 måneders ledighed. Begrebet "rimeligt arbejde" præciseres. Samtidig udvides den lediges egen arbejdssøgning efter 6 måneders ledighed til at omfatte arbejde uden for det tidligere fagområde. Det præciseres, at der altid er pligt til at deltage i omskoling, der kan øge muligheden for beskæftigelse. For at undgå situationer med store forskelle i ledigheden mellem tætliggende regioner styrkes AF's tværregionale formidling, og kravene til geografisk mobilitet styrkes.
- Den nuværende ret til forældreorlov med dagpenge i løbet af de første 14 uger efter fødslen forlænges fra to til fire uger.
- Miljøafgifterne for landbruget skal forøges. Der vil blive fremsat lovforslag om at indføre en kvælstofafgift. Men dertil kommer et forslag om "en mærkbar forhøjelse" af afgiften på sprøjtemidler. Det overvejes ligeledes at tilbageføre CO₂- og SO₂-afgifter til landbruget på en ny måde. Det er hidtil sket ved især gebyrned sættelser på plante- og veterinærområdet, men skal i givet fald - efter eget ønske - ske på grundlag af den momsbelagte omsætning.
- Det såkaldte millionær-knæk i lejeværdien forøges, så den høje lejeværdi på seks pct. kun skal betales af den del af den offentlige vurdering af fast ejendom, der ligger over 2,1 mio. kr.
- De private arbejdsgivere skal betale sygedagpenge i tre uger mod i dag to uger. Samtidig får arbejdsgiverne mulighed for at vælge, om de selv vil afholde udgiften til sygedagpenge i de to første sygedage eller betale en højere præmie til forsikringsordningerne.
- Det skal gøres nemmere og billigere at købe og sælge en ejerbolig. Det skal ske ved en række ændringer af loven om handel med fast ejendom baseret på det idé-katalog, som en arbejdsgruppe fremlagde i februar. Papirgangen skal forenkles, omkostningerne skal sænkes og gennemsigtigheden på markedet skal øges ved at indføre en regel om, at alle boliger, der sættes til salg, skal præsenteres på Internettet.
- Der skal indføres tre nye lejelove. På det private boligmarked skal udlejerne tilskyndes til at vedligeholde ejendommene. Beboerne skal have indflydelse på vedligeholdelse og forbedringer. På det almennyttige område skal der sikres beboerklagenævn.
- Det skal være lettere at få tilbagebetalt og - i visse tilfælde - eftergivet studiegæld. I et lovforslag åbnes der op for, at

renten på statsgaranterede studielån kan nedsættes. Det skal ske ved, at gælden refinansieres i hypotekbanken.

- Det foreslås at gøre det muligt at underskrive EDB-dokumenter ved hjælp af en såkaldt digital signatur. Hensigten er, at den digitale signatur skal være lige så gyldig som en håndskreven underskrift.

7. okt. Folkeafstemning om Amsterdam-traktaten

I forbindelse med folketingets åbning meddeler statsministeren, at den kommende folkeafstemning om Amsterdam-traktaten vil blive afholdt torsdag den 28. maj 1998.

10. okt. Forlig om begrænsning af det private forbrug

Regeringen indgår, som et led i bestræbelserne på at begrænse det private forbrug gennem opsparing, aftale med Venstre og Det Konservative Folkeparti. Aftalen gælder for 1998 og består bl.a. af følgende elementer:

Der skal opkræves en midlertidig pensionsopsparing hos lønmodtagere, selvstændige erhvervsdrivende samt dagpenge- og kontanthjælpsmodtagere. Beløbet udgør 1 pct. af arbejdsmarkedsbidragsgrundlaget. Beløb op til frikortsgrensen på 34.500 kr. friholdes for den midlertidige pensionsopsparing. For modtagere af dagpenge og kontanthjælp indbetales et beløb på 1.300 kr. på årsbasis. Loven indebærer, at de indbetalte bidrag overføres til ATP fra de statslige told- og skattemyndigheder, arbejdsløsheds-kasserne og kommunerne. I november 1999 fordeler ATP de indbetalte bidrag på individuelle særskilte konti. Disse konti bliver forrentet, og de vil blive forvaltet separat fra ATP's almindelige formue. Ved pensionsalderen, 67 år, vil det indestående på de individuelle konti blive udbetalt til de enkelte kontohavere. Ved dødsfald inden da udbetales det indestående på kontoen til boet. (Nr. 803/24. oktober).

Der bliver mulighed for at foretage en boligopsparing, hvor renterne på en sådan konto i op til 10 år er skattefrie. Ifølge ordningen kan man i 1998 højst indbetale 12.000 kr. på en konto i et pengeinstitut, og der skal som minimum indbetales 1.200 kr. Boligopsparingen skal til formål have enten køb af grund til opførelse af bolig eller køb af bolig. Desuden indbetaling af indskud, depositum eller forudbetaling af leje i forbindelse med indgåelse af lejemaal. Endvidere køb af andel, aktie eller anpart i selskaber, foreninger og fællesskaber, hvor der er brugsret til en beboelseslejlighed. Der kan ikke indbetales på kontoen efter 1998. Det opsparede beløb kan tidligst udbetales tre år efter den første indbetaling, og det skal senest udbetales ti år efter, for at skattefritagelsen for de tilløbne renter bevares. En udbetaling er betinget af, at det over for pengeinstituttet dokumenteres, at pengene skal anvendes til et af de nævnte formål. (Nr. 808/29. oktober).

23. okt. Forhøjelse af stempelafgiften

Folketinget vedtager den planlagte midlertidige forhøjelse af stempelafgiften på pantebreve i ejerboliger og fritidshuse. Lovens ikrafttrædelsestidspunkt er således den 25. oktober 1997, og den har virkning fra og med den 23. oktober 1997 til og med den 31. december 1998. Der er tale om en forhøjelse fra 1,5 pct. til 5 pct. (Nr. 804/24. oktober).

27. okt. Staten sælger Tele Danmark aktier

Den danske stat sælger sine aktier i Tele Danmark til den amerikanske telekoncern Ameritech.

Tele Danmarks aftale med Ameritech ventes at indebære en fuldstændig privatisering af Tele Danmark og samtidig give

den amerikanske partner fuld kontrol med Tele Danmark. Ameritech køber 34,4 pct. af aktiekapitalen i Tele Danmark fra den danske stat for cirka 21,1 mia. kr., og ved at Tele Danmark køber for 10 mia. kr. aktier tilbage fra staten, kommer Ameritech til at eje 42 pct. af aktierne og bliver uden sammenligning den største aktionær.

27. okt. Verdensomspændende uro på aktie-børserne

De seneste dages kraftige kursfald på børserne i Asien rammer Europa først på dagen og derefter USA, hvor børsen i New York for første gang suspenderer aktiehandlen for resten af dagen efter kraftige fald i de toneangivende aktier som følge af den finansielle krise i Asien.

21. nov. ØK flytter

Som følge af ØK's finansielle krise meddeler ØK-ledelsen, at man fra starten af 1998 flytter hovedkvarteret fra København til Singapore for at komme tættere på sine hovedaktiviteter i Asien.

21. nov. EU-topmøde om arbejdsløshed

På et EU-topmøde diskuterer EU's stats- og regeringschefer, hvordan den europæiske arbejdsløshed kan bekæmpes. Trods uenighed om konkrete mål og initiativer til bekæmpelse af arbejdsløsheden udformes en job-handlingsplan, som omhandler bl.a. følgende hensigtserklæringer:

- Unge skal have job- eller uddannelsesstilbud inden for 6 måneder, og langtidsledige skal have det samme inden for 12 måneder.
- 20 procent af alle ledige skal have tilbud om jobtræning.
- Samtlige EU-landene skal udarbejde handlingsplaner for beskæftigelsen, som fremlægges ved EU-topmødet i Cardiff i juni 1998. EU-landene har 5 år til opfyldelse af disse mål.

1. dec. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 1998. Regeringspartierne, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Centrum-Demokraterne og løsgænger Jacob Haugaard stemmer for den samlede finanslov for 1998. Finanslovsforliget består af en række delforlig, som er indgået med forskellige partier. Delforligene omhandler bl.a. følgende elementer:

- Der indføres nye afgifter på chokolade, is, kaffe, te, og mineralvand, hvilket betyder, at et kilo chokolade stiger med 1,75 kr., is med 40 øre per liter, et kilo kaffe med 1,65 kr., et kilo te med 1,55 kr. og mineralvand med 25 øre literen. Herudover indføres afgifter på emballage på alle dunke og flasker. Dog ikke mejeriprodukter i flasker og medicin.
- Rådighedsreglerne skal strammes, hvilket bl.a. indebærer, at ledige skal søge arbejde uden for deres arbejde allerede efter seks måneder. Ledige skal endvidere i særlige tilfælde være parat til en daglig transporttid på fire timer. Kontanthjælpsmodtagere skal tilmeldes Arbejdsformidlingen og rådighedsvurderes mere grundigt.
- Brugerbetalingen på arbejdsmarkedsuddannelserne skal afskaffes, og der afsættes 75 mio. kr. til uddannelsesaktivering af højtuddannede uden arbejde.
- Der skal oprettes 1.000 nye uddannelsespladser på de videregående uddannelser. Der skal ydes 15 mio. kr. ekstra i driftstilskud til højskolerne pga. faldende elevtal. Endvidere oprettes en "alkohol-uddannelse" under Min-

nesotamodellen, hvor tidligere alkoholikere behandler alkoholikere.

- Fra 1. april fordobles barselsorloven for mænd fra to til fire uger. De to uger placeres efter moderens barselsorlov, og den samlede barselsorlov forlænges fra de nuværende 24 til 26 uger.
- For at nedbringe brugen af pesticider med det formål at sikre drikkevandet fordobles afgiften på pesticider. Endvidere skal landbrugets udledning af kvælstof reduceres ved at sænke gødningsnormerne og ved indførelse af en overforbrugsafgift, hvis de overskrides.
- Der afsættes yderligere 5 mio. kr. til afsætning og markedsføring af økologiske produkter. Endvidere fjernes gebyrer for kontrol af økologisk jordbrug.
- Der afsættes 250 mio. kr. til forbedring af hjemmehjælpen. De ældre skal mere frit kunne bestemme, hvordan den tildelte hjælp skal bruges. Nye regler skal sikre, at hjemmehjælpen faktisk bliver ydet, og at aflyste timer "betales tilbage".
- Der afsættes 200 mio. kr. over tre år til at forbedre forholdene på strækningen mellem København og Ringsted. Derudover skal der indsættes flere og længere toge i Jylland, og S-togsnettet i hovedområdet skal forbedres og udbygges.
- Der skal afsættes 250 mio. kr. i 1998 til et nyt byggeri i Ørestaden til brug for Rigsarkivet.
- Der afsættes 100 mio. kr. ekstra i 1998 til indsats især mod de særlige kriminalitetsproblemer i storbyerne, og domstolene får yderligere 80 mio. kr. med henblik på at nedbringe ventetider i retsvæsenet.
- Afskrivningsperioden for goodwill reduceres fra 10 til 7 år for at lette problemer i forbindelse med generationsskifte i virksomheder.

1998

16. feb. Forlig om vandmiljøet

Regeringspartierne, Venstre, Det Konservative Folkeparti og Socialistisk Folkeparti indgår forlig om en ny plan for vandmiljøet. Det overordnede mål er at sænke udledningen af kvælstof med 37.100 tons i løbet af fem år. Det skal bl.a. ske ved hjælp af følgende tiltag:

- Landmændene skal gøde 10 pct. mindre, og husdyrgødningen skal udnyttes bedre.
- Fra efteråret afkræves der bøder af landmænd, som gøder for meget. For overforbrug op til 30 kg. pr. hektar bliver bøden 10 kr. pr. kg. gødning, og for højere overforbrug straffes med en bøde på 20 kr. pr. kg.
- Der skal indføres en generel gødningsafgift på 5 kr. pr. kg.
- Der skal afsættes ekstra penge til etablering af våde enge, skovrejsning og omstilling til økologisk landbrug, der skal erstatte intensivt dyrket landbrugsjord, som udleder for mange næringsstoffer.
- Landmændene skal plante efterafgrøder, som opsuger kvælstof.

11. marts Folketingsvalg

Der afholdes valg til Folketinget, som resulterer i følgende mandatfordeling (angående den tidligere mandatfordeling: Se "21. september 1994"):

Socialdemokratiet	63
Radikale Venstre	7
Konservative Folkeparti	16
Centrum-Demokraterne	8
Socialistisk Folkeparti	13
Dansk Folkeparti	13
Kristeligt Folkeparti	4
Venstre	42
Fremskridtspartiet	4
Enhedslisten	5
I alt	175

Hertil kommer to mandater valgt i Grønland og to mandater valgt på Færøerne. Valgresultatet betyder, at den hidtidige mindretals-regering under ledelse af Poul Nyrup Rasmussen fortsætter.

16. marts Ændringer i EMS-samarbejdet

Som følge af den valutakursjustering, der er vedtaget er central-kursen for irske pund opskrevet med 3 pct. Græske drachmer er indtrådt i EMS med udsvingsgrænser på +/- 15 pct. Der gælder herefter følgende interventionskurser for irske pund og græske drachmer mellem Danmarks Nationalbank og valutahandlerne:

Købekurs:	815,774 DKK pr. 100 IEP
Købekurs:	1,81948 DKK pr. 100 GRD
Salgskurs:	1.099,95 DKK pr. 100 IEP
Salgskurs:	2,45331 DKK pr. 100 GRD

Interventionskurserne for de øvrige EMS-valutaer er uændrede. Kursjusteringen indebærer, at centralkurserne over for ECU ændres for samtlige EMS-valutaer. De nye centralkurser er følgende:

Danmark.....	1 ECU=	7,54257 DKK
Tyskland.....	1 ECU=	1,97738 DEM
Frankrig.....	1 ECU=	6,63186 FRF
Belgien	1 ECU=	40,7844 BEF
Holland.....	1 ECU=	2,22799 NLG
Irland.....	1 ECU=	0,796244 IEP
Spanien	1 ECU=	168,220 ESP
Portugal.....	1 ECU=	202,692 PTE
Østrig	1 ECU=	13,9119 ATS
Finland	1 ECU=	6,01125 FIM
Italien	1 ECU=	1.957,61 ITL
Grækenland	1 ECU=	357,000 GRD

For engelske pund, der ikke deltager i valutakurssamarbejdet, er de teoretiske centralkurser:

England	1 ECU=	6,653644 GBP
---------------	--------	--------------

23. marts Overenskomsttafte på industriområdet

Dansk Industri og Co-Industri indgår overenskomsttafte, som indebærer at mindstelønnen forhøjes med 2 kr. i timen fra 1. marts 1998 og 1. marts 1999. Endvidere omhandler forliget bl.a. følgende elementer:

- Tillæg: Genetillæggene forhøjes med 8,5 pct. 1. marts 1999.
- Pension: Pensionsindbetalingerne stiger 1. juli 1998 og 1. juli 1999 med 0,9 pct. Fra sommeren 1999 opsparer arbejdere i alt 5,7 pct. af lønnen og funktionærer 4,8 pct.
- Arbejdstid: Arbejdstiden ved skifteholdsarbejde nedsættes 4. oktober 1999 fra 35 til 34 timer om ugen. Endvidere kan den ugentlige arbejdstid ændres ud over 37 timer ved lokal aftale, men man vil stadig have en årlig arbejds-

tid på 1924 timer. Der ydes en ekstra fridag om året, idet juleaftensdag gøres til en betalt fridag.

- Barsel: Løn under barsel i 14 uger forhøjes fra april 1998 til 115 kroner i timen. For funktionærer hæves den månedlige maksimale barselsløn til 18.438 kroner.
- Telenarbejde: Parterne har aftalt rammerne for, hvordan hjemmearbejde kan udføres. Rammen udfyldes ved lokale aftaler.

23. marts Ministerliste

Efter det nyligt afholdte valg til Folketinget præsenterer Statsministeren sin regering, som består af 19 ministre:

– Statsminister	Poul Nyrup Rasmussen
– Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde	Marianne Jelved
– Finansminister	Mogens Lykketoft
– Udenrigsminister	Niels Helveg Petersen
– Justitsminister	Frank Jensen
– Skatteminister	Ole Stavad
– Miljø- og energiminister	Svend Auken
– Indenrigsminister	Thorkild Simonsen
– Forsvarsminister	Hans Hækkerup
– Arbejdsminister	Ove Hygum
– Erhvervsminister	Pia Gjellerup
– Socialminister	Karen Jespersen
– Fødevareminister	Henrik Dam Christensen
– Sundhedsminister	Carsten Koch
– Trafikminister	Sonja Mikkelsen
– Kulturminister	Elsebeth Gerner Nielsen
– Undervisningsminister	Margrethe Vestager
– Forskningsminister	Jan Trøjborg
– Bolig- og byminister	Jytte Andersen
– Minister for udviklingsbistand	Poul Nielson

24. april Nej til overenskomsttafte

Resultatet af overenskomstforhandlingerne mellem Dansk Industri og Co-Industri nedstemmes af lønmodtagerne. Med en stemmeprocent på 47 pct. stemte 55 pct. nej til mæglingsskitsen, mens 45 pct. stemte ja. Lønmodtagernes nej til forhandlingsresultatet betyder, at Danmark for første gang i 13 år kastes ud i en storkonflikt fra mandag 27. april.

3. maj EU-topmøde i Bruxelles

EU's stats- og regeringschefer udnævner hollænderen Wim Duisenberg som den første præsident for Den Europæiske Centralbank (ECB), der oprettes fra 1. januar 1999. Efter kraftig pres fra fransk side og i strid med intentionerne i Maastricht-traktaten, som kræver en otte-års embedsperiode, indgår man på EU-topmødet kompromis om, at Wim Duisenberg efter godt 4 år afløses af franskmanden Jean- Claude Trichet, som skal lede ECB de næste 4 år.

6. maj Regeringsindgreb i storkonflikten

Efter sammenbrud i forhandlingerne mellem DA og LO præsenterer regeringen det politiske indgreb, der afslutter storkonflikten i Danmark. Indgrebet betyder at:

- der gives 2 ekstra fridage pr. kalenderår til alle, der har været ansat over 9 måneder i virksomheden. Hvis man har løn under sygdom, er fridagene også med fuld løn.
- der gives 3 omsorgsdage (2 dage i 1998 og yderligere 1 dag i 1999) til lønmodtagere med hjemmeboende børn under 14 år, hvis den pågældende har været ansat i over 6 måneder i virksomheden. Har man ret til løn ved barns første sygedag, er de nye fridage også med fuld løn.
- arbejdsgivere omfattet af konflikten slipper med en forhøjelse af pensionsbidraget på 0,5 pct. mod planlagt 0,9 pct.
- alle arbejdsgivere slipper fra 1. januar 1999 for at betale det nye sygedagpengebidrag på 325 kr. pr. ansat.

Overenskomsterne træder i kraft ved midnat natten mellem 7. og 8. maj, og gælder frem til 1. marts 1999. Overenskomsterne gælder for lønmodtagere og arbejdsgivere, der var omfattet af forligsmandens mæglingsforslag af 31. marts 1998. Der er altså ingen ekstra feriedage og omsorgsdage til lønmodtagere, der ikke var en del af urafstemningen. Regeringens forslag til indgreb blev vedtaget af Folketinget 7. maj. Hovedparten af partierne stemte for regeringsindgrebet med undtagelse af Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten, som stemte imod, mens Dansk Folkeparti undlod at stemme.

11. maj Tele Danmark i storfusion

Tele Danmarks hovedaktionær Ameritech indgår aftale om fusion med det amerikanske teleselskab SBC Communications Inc.

28. maj Folkeafstemning om Amsterdamtraktaten

Folkeafstemningen om Amsterdamtraktaten resulterer i et dansk ja til den nye EU-traktat. 55,1 pct. stemte ja, mens 44,9 pct. stemte nej.

17. juni Pinsepakken

SR-regeringen indgår forlig med Enhedslisten og Socialistisk Folkeparti om pinsepakken. Forliget indeholder bl.a. følgende elementer:

- Den midlertidige forhøjelse af ATP-bidraget med 1 pct., som regeringen gennemførte i efteråret 1997, gøres nu permanent. Samtidig bliver ordningen ændret således, at alle lønmodtagere får det samme udbetalt uanset, hvor meget de har indbetalt. Den tvungne pensionsopsparing skal indbetales af alle mellem 17 og 66 år. Når man fylder 67, vil man få udbetalt pensionsopsparingen i rater over 10 år. (Nr. 468/1. juli)
- Forliget om pinsepakken indebærer en lang række ændringer i personskatteloven. Blandt lovens mange bestemmelser kan fremhæves, at det skrå skatteloft forhøjes fra 58 til 59 pct., og ifølge loven nedsættes bundskatten fra 8 til 5,5 pct. i 2002. Nedsættelsen sker gradvist med 0,5 pct. i 1999 og 2000 og 0,75 pct. i 2001 og 2002. Bundfradraget for mellemskatter hæves med 8.000 kr. om året fra 139.000 i 1998 til 171.000 kr. i 2002. Skatteprocenten for mellemskatten er uforandret 6 pct. Fra 1999 kan renteudgifter ikke længere trækkes fra i grundlaget for mellemskatten. Fra år 2000 kan renteudgifter kun fratrækkes med 50 pct. i grundlaget for bundskatten. Fra og med 2001 kan renteudgifter slet ikke fratrækkes i grundlaget for bundskatten. Der indføres en overgangsordning for personer med renteudgifter over 20 pct. af den personlige indkomst. Rabatten er 4 pct. i år 2000, 8 pct. i 2001 og 2002, 6 pct. i 2003, 4 pct. i 2004 og 2 pct. i 2005. Rabatten bortfalder i 2006. Fradrag som fagligt kontingent, a-kasse og transportfradrag kan ikke længere

trækkes fra ved beregningen af bundskatten fra år 2002. Fra og med 1999 kan indbetalinger til kapitalpension ikke længere fratrækkes i grundlaget for topskatten (der er uforandret 15 pct.). (Nr. 423/26. juni)

- Bruttoskatten fastholdes uforandret på 8 pct. Men den nuværende opdeling af bruttoskatten i tre forskellige fonde sløjfes. Fra 1999 etableres en samlet Arbejdsmarkedsfond, som afløser for Dagpengefonden, Aktiveringsfonden og Sygedagpengefonden. Desuden skal bruttoskatten nu også bruges til at finansiere førtidspension. (Nr. 424/26. juni).
- Fra og med indkomståret 2002 kan skattepligtige med en indkomst, der ikke overstiger 136.100 kr. yderligere fratrække 25 pct. af befodringsfradraget, dog højst 6.000 kr. Den skattemæssige værdi af firmabiler hæves fra 23 til 25 pct. Fra 1999 forhøjes endvidere værdigrænserne for fri firmabil fra 150.000 til 160.000 og fra 400.000 til 450.000 kr. (Nr. 427/26. juni).
- Lejeværdien af egen bolig og dertil knyttede standardfradrag afskaffes fra og med år 2000. Lejeværdien erstattes af en kommunal ejendomsskat baseret på den offentlige ejendomsvurdering. For boliger op til en værdi på 2,15 mio. kr. skal der betales 10 promille af ejendomsværdien - for nuværende boligejere dog kun 8 promille. For boliger, der har en vurdering over 2,15 mio. kr., betales der 30 promille af den del af ejendomsvurderingen, der overstiger 2,15 mio. kr. Det nuværende standardfradrag erstattes for nuværende ejere af et fradrag i ejendomsskatten på 4 promille, dog maksimalt 1.200 kr. Pensionister, der er fyldt 67 år, vil få et nedslag i den beregnede ejendomsværdiskat på 4 promille, dog maksimalt 6.000 kr. for helårshuse og 2.000 kr. for sommerhuse. Efterlønsmodtagere, folkepensionister og førtidspensionister, der er fyldt 60 år, beskyttes fra år 2000 af en regel, der siger, at deres ejendomsværdiskat maksimalt kan stige med 500 kr. om året. (Nr. 425 og 426/26. juni).
- Fra 1. januar 1999 afskaffes den nuværende realrenteafgift og erstattes med en fast kapitalafkastbeskatning på 26 pct. (Nr. 430/26. juni).
- Som en del af pinsepakken vedtager Folketinget en række afgiftsforhøjelser. De nye grønne afgifter skal gennemføres over perioden fra 1998 til år 2002:
- Benzinafgiften forhøjes med 50 øre inkl. moms pr. liter den 1. januar 1999. 1. januar 2000 forhøjes den med yderligere 12,5 øre inkl. moms pr. liter, og det gentages 1. januar 2001 og 1. januar 2002. Forhøjelser ud over 1999 er dog betinget af afgiftsstigninger i Tyskland.
- Fyringsolie stiger med 21 øre pr. liter den 1. juli 1998 og yderligere 3 øre 1. januar 2002.
- Elvarmestiger med 1,5 øre pr. kWh den 1. januar 1999, 2000, 2001 og 2002.
- El til andet end varme stiger med 6 øre pr. kWh til 52 øre pr. kWh. Denne forhøjelse suppleres dog med 1,5 øre pr. kWh den 1. januar 1999, 2000, 2001 og 2002.
- Naturgas stiger fra 164 øre pr. m³ til 202 øre pr. m³. (Nr. 437/26. Juni).

25. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 120 af 25. august til finanslov for finansåret 1999.

4. sept. Slagterifusion

Danmarks to største slagteriselskaber Danish Crown og Vestjyske Slagterier meddeler, at de fusionerer.

1. okt. Kraftige fald i aktiekurserne

Negative nyheder om den japanske finanskriser forværrer yderligere den globale finansuro. Aktiemarkederne i USA og Europa oplever kraftige fald i aktiekurserne. De markante aktiekursfald medfører en global flugt over i mere sikre obligationer.

6. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale, som indeholder bl.a følgende hensigtserklæringer:

- Alle langtidsledige skal have et job- eller uddannelsestilbud senest ved udløbet af de første 12 måneders ledighed. Alle unge under 25 år skal have tilbuddet inden seks måneder. Herefter skal mindst 75 pct. af ledighedsperioden bruges til aktivering.
- Alle langtidsledige skal have et job- eller uddannelsestilbud senest ved udløbet af de første 12 måneders ledighed. Alle unge under 25 år skal have tilbuddet inden seks måneder. Herefter skal mindst 75 pct. af ledighedsperioden bruges til aktivering.
- Dagpengeperioden sættes ned fra fem til fire år. Heraf kan man være på dagpenge i et år og skal være i aktivering i tre år. Særreglen for de 50-54 årige fjernes, så de ligestilles med ledige i de øvrige aldersgrupper. Dvs. de får ret og pligt til at deltage i uddannelse og aktivering med henblik på at finde varig beskæftigelse. Aktivering skal i højere grad end tidligere målrettes konkrete jobs eller konkrete virksomheder, og arbejdsgiverne får større medansvar og forpligtigelse til at tage ledige i jobtræning og ansatte voksenlærlinge.
- Reglerne i forbindelse med sygdom under ledighed strammes. Der foretages blandt andet skærpet rådgivningsvurdering, når den ledige to gange har sygemeldt sig i forbindelse med formidling eller aktivering.
- Dagpengene skal beregnes på en ny måde. Mens man i dag overfor a-kassen kan fremvise lønsedler for de seneste 12 uger, så skal dagpengene fremover beregnes ud fra den samlede årsindkomst. De nye regler skal først træde i kraft i 2001 efter høring med arbejdsmarkedets parter.
- Der skal udstedes en garanti for efterløn til alle borgere, der er fyldt 60 år.
- Der skal skæres i tilskuddene til boligstøtte især til velstillede pensionister. Samtidig skal der indføres en bundgrænse, så alle skal betale 833 kr. af sin husleje svarende til 10.000 kr. årligt.
- Selskabsskatten skal nedsættes fra 34 til 32 procent.
- Børnepasningsorloven skal gøres mere fleksibel ved at opbløde kravet om, at man skal holde mindst 13 ugers orlov.
- Det skal være lettere for forældre at lade deres børn passe i private pasningsordninger. Kommunerne får lov til at forhøje tilskuddet til forældre, der fravælger den kommunale vuggestue eller børnehave.
- De enlige forældre skal hjælpes bedre. Enlige småbørnsforældre, som ikke kan sige ja til et job, fordi kommunen ikke kan skaffe pasning til børnene, skal ikke længere være henvist til at leve for mindre end det, man normalt kan få i kontanthjælp. Situationen i dag tvinger disse forældre til at tage børnepasningsorloven med den tilhørende lave

indtægt på 60 procent af arbejdsløshedsdagpengene. En lovændring skal give de enlige forsørgere ret til et tilskud, så deres samlede indkomst kommer op på den normale kontanthjælp for forsørgere.

- Handel med fast ejendom skal gøres enklere og billigere. Samtidig skal ejendomsmæglernes virksomhed ændres på en række væsentlige punkter. Branchen forpligtiges til at oprette et fælles søgesystem på et offentligt medie. Det betyder i praksis, at alle ejendomme sættes til salg i et fælles register på Internettet. Købsaftalen skal fremover udformes sådan, at selve købet tydeligt bliver adskilt fra finansieringsdelen.
- Der skal lægges en øvre grænse på CO₂-udslippet, så det svarer til Danmarks forpligtelser i Kyotoaftalen.
- Det skal gøres dyrere at køre i dieselbil. Det sker for at modvirke, at folk skifter benzinbiler til dieslbiler, når benzinafgiften forhøjes i henhold til pinsepakken.

25. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 1999. Regeringspartierne, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti stemmer for den samlede finanslov for 1999. Finansloven består af en række reformer af efterløn, pension, arbejdsmarkedet og boligstøtte. Med henblik på at sikre en langsomme og mere gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennemføres et nyt tilbagetrækningssystem med virkning fra 1. juli 1999. Ændringerne får ikke betydning for personer, der er fyldt 60 år inden den 1. juli 1999.

- Folkepensionsalderen sættes ned til 65 år.
- Der indføres et efterlønskontingent, som skal betales i 25 år, for at man er berettiget til efterløn.
- Fra 1999 bliver a-kassebidraget fra 1999 delt i to - et bidrag, der giver ret til dagpenge ved ledighed og et andet, der giver ret til efterløn. Og lønmodtageren skal i fulde 25 år betale det særlige efterlønskontingent, hvis man ønsker at abonnere på efterlønsordning.
- Går man på efterløn som 60-årig, får man kun 91 pct. af den maksimale dagpengesats i hele efterlønsperioden, og samtidig modregnes al form for pensionsudbetalinger, også selv om de ikke udbetales. Til gengæld vil de lønmodtagere, der vælger, at fortsætte med at arbejde til de fylder 62 år, få fulde dagpenge i hele efterlønsperioden, samtidig med at pensionsudbetalinger ikke vil blive trukket efterlønnen.
- Efterlønsberettigede, der arbejder op til 2 år efter opnåelse af efterlønsret, får ved yderligere arbejde ret til et nedslag i skatten ved folkepensionsalderen svarende til 33.600 kr. årligt.
- Der indføres en enstrengt efterlønsats på cirka 68 kroner i timen.
- Retten til dagpenge afkortes fra fem til fire år. Alle unge under 25 år får pligt og ret til aktivering efter et halvt års ledighed. I dag er det kun unge uden en kompetencegivende uddannelse, der skal aktiveres tidligt.
- Også de ældste grupper på arbejdsmarkedet skal aktiveres. Det betyder, at de 50- til 55-årige nu også får ret og pligt til aktivering, når de er ledige.
- Særreglen om forlænget dagpengeret for 50- til 59-årige begrænses til de 55- til 59-årige. Der indføres også ret og pligt til aktivering for personer omfattet af særreglen.

- Boligstøtten til pensionister lægges om, således at pensionister med indkomster på 110.000 kr. eller derunder højst må miste 500 kr. årligt som følge af omlægningen.
- Den ekstraordinære forhøjelse af stempelafgiften for tillægslån i ejerboliger fra 1,5 pct. til 5,0 pct. fastholdes frem til 1. december 1999.
- For at dæmpe aktiviteten i byggeriet lægges der et loft på 5 mia. kr. på nybyggeri i den almenyttige sektor, svarende til nybyggeri af højst 6.000 boliger i 1999. Samtidig reduceres kvoten af andelsboliger fra 1.000 til 750.
- Selskabsskattesatsen reduceres fra 36 pct. til 32 pct. i 1999, og der arbejdes på yderligere en nedsættelse til 30 pct. i 2000.
- Arbejdsgivernes bruttoskat - arbejdsmarkedsbidraget - ophæves fra år 2000. Der gennemføres en lang række administrative lettelser for små virksomheder.
- Der indføres en ventelistegaranti på livstruende sygdomme. Det drejer sig om hjertesygdomme, bryst- lunge- og tarmkræftsygdomme. Hvis ikke hjemamtet kan anvise en behandling enten på et sygehus, et privathospital eller i udlandet, bliver det Sundhedsstyrelsens opgave. Kan den heller ikke klare opgaven har patienten ret til selv at finde behandling enten i Danmark eller i udlandet på hjemamtets regning.
- Medicintilskudssystemet lægges om således, at de der har store udgifter får det største offentlige tilskud. Et forbrug på under 500 kroner må patienten selv betale.
- Førtidspensionssystemet skal reformes således, at kommunerne får pligt til at styre arbejdsstræningen og revalideringen af klienter hos private virksomheder. Statens betalingsdel af udgiften til førtidspension sættes ned. Sygedagpengereglerne bliver ændret, så kommunerne får en større udgift og dermed en tilskyndelse til at få folk væk fra sygedagpenge og i revalidering.

1999

1. jan. Indførelse af fælles valuta

EU træder ind i den tredje fase af den Økonomiske og Monetære Union, og 11 EU-lande (Finland, Tyskland, Luxembourg, Holland, Belgien, Irland, Østrig, Frankrig, Spanien, Portugal og Italien) afskaffer på papiret deres valutaer og indleder et samarbejde om en fælles valuta, euroen.

1. jan. Kronens centralkurs og udsvingsgrænser i ERM II

Fra 1. januar 1999 deltager kronen i EU's nye valutakursmekanisme ERM II. Efter vedtagelsen af de faste omregningskurser mellem euroen og de hidtidige nationale valutaer for de lande, der indfører euroen fra den 1. januar 1999, har Danmark, Grækenland, euro-landene og Den Europæiske Centralbank, ECB, fastsat centralkurser for kronen og drachmen over for euro. Kronens centralkurs over for euro i ERM II er beregnet på basis af den hidtidige centralkurs over for D-mark i EMS-samarbejdet på 381,443 DDK pr. 100 DEM og omregningskursen fra D-mark til euro:

Centralkurs: 746,038 DKK pr. 100 EUR
Udsvingsbåndet for kronen er fastsat til +/- 2,25 pct., og interventionskurserne er:

Salgskurs: 762,824 DKK pr. 100 EUR
Købekurs: 729,252 DKK pr. 100 EUR

De uigenkaldeligt fastlåste omregningskurser mellem euroen og valutaerne i de EU-lande, der indfører euroen den 1. januar 1999, er:

1 euro	=	40,3399	belgiske franc
	=	1,95583	tyske mark
	=	166,386	spanske pesetas
	=	6,55957	franske franc
	=	0,787564	irske pund
	=	1.936,27	italienske lire
	=	40,3399	luxembourgske franc
	=	2,20371	hollandske gylde
	=	13,7603	østrigske schilling
	=	200,482	portugisiske escudos
	=	5,94573	finske mark

25. feb. Kommunalt overenskomstforlig

De kommunalt ansatte, repræsenteret ved KTO, indgår forlig med de kommunale arbejdsgivere. Ved forliget får de kommunalt ansatte tre feriedage, som gives en ad gangen i alle tre overenskomstår. De ansatte kan vælge at droppe feriedagene mod en kontant udbetaling. Forliget indebærer, at de ansatte får i alt 7,55 pct. mere i løn over de næste tre år. Af den samlede økonomiske ramme bliver de generelle lønstigninger i overenskomstperioden dog kun på 5,46 pct. Derudover anvendes 0,97 pct. til en puljefordeling, 1 pct. til at financiere den ekstra ferie samt 0,19 pct. til pension. Dertil kommer reguleringsordningen, som betyder, at forskellen mellem lønudviklingen på det offentlige og det private arbejdsmarked ikke bliver for stor. Reguleringsordningen vil indebære en lønstigning det første år på 0,70 pct. af ordningens ramme. Arbejdsgiveren får ret til at disponere mere fleksibelt over medarbejderens arbejdstid. De centrale regler for arbejdstid kan som noget nyt afviges lokalt, og overarbejde kan udbetales kontant i stedet for afspadsering. Ansatte på 21 år eller derover, med et års fastansættelse bag sig, får adgang til arbejdsmarkedets pensionsordninger. Tidligere var alderskravet 25 år, med mindst fire års anciennitet. Arbejdsgivernes ret til at fyre ansatte med mere end 120 sygedage på et år afskaffes.

26. feb. Statsligt overenskomstforlig

De statsansatte, repræsenteret ved CFU, indgår forlig med finansministeren. Overenskomstresultatet ligner i hovedtræk aftalen på det kommunale område. Forliget indebærer en lønstigning på 7,5 pct. og en videreførelse af reguleringsordningen. De statsansatte får tre ekstra feriedage over de kommende tre år. Den første fridag kan afvikles fra 1. april 1999 for alle, der har mindst seks måneders beskæftigelse i staten. De tre feriedage kan efter aftale også udbetales som løn. Ligesom de kommunalt ansatte må også de statsansatte indstille sig på at være mere fleksible, når det gælder tilrettæggelsen af deres arbejdstid, som aftales lokalt. Kompetenceudvikling af de ansatte får høj prioritet, hvilket bl.a. betyder, at der med virkning fra 1. april 2000 oprettes et særligt statsligt Center for Kompetence og Kvalitetsudvikling.

10. marts Mejerifusion

Danmarks to største mejeriselskaber MD Foods og Kløver Mælk meddeler, at de vil fusionere.

10. marts Fusion i den finansielle sektor

Unibank meddeler, at de opkøber Tryg-Baltica Forsikring.

24. marts NATO-aktion mod Jugoslavien

NATO indleder luftangreb mod militære mål i Jugoslavien for at stoppe serbiske overgreb på den kosovo-albanske befolkning.

10. juni Valg til Europa-Parlamentet

Der afholdes valg til Europa-Parlamentet, som resulterer i følgende procentvise stemmefordeling:

Socialdemokratiet	16,5
Radikale Venstre	9,1
Konservative Folkeparti	8,5
Centrum-Demokraterne	3,5
Socialistisk Folkeparti	7,1
JuniBevægelsen	16,1
Folkebevægelsen mod EU	7,3
Dansk Folkeparti	5,8
Kristeligt Folkeparti	2,0
Venstre	23,4
Fremskridtspartiet	0,7
I alt	100,0

Ovennævnte stemmefordeling giver følgende kandidatfordeling: 5 kandidater til Venstre, 3 kandidater til Socialdemokratiet og JuniBevægelsen og 1 kandidat til Det Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, FolkeBevægelsen mod EU og Dansk Folkeparti.

10. juni Fredsplan for Kosovo

FNs Sikkerhedsråd vedtager en fredsplan for Kosovo. Fredsplanen betyder, at de første internationale fredsstyrker kan rykke ind i Kosovo samtidig med at de jugoslaviske tropper indleder deres tilbagetrækning.

10. juli Ministerrokade

Nuværende forskningsminister Jan Trøjborg overtager Ministeriet for Udviklingsbistand efter Poul Nielson, mens Birte Weiss udnævnes til forskningsminister.

31. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 249 af 31. august til finanslov for finansåret 2000.

5. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningsstale, som indeholder bl.a. følgende hensigtserklæringer:

- Der skal indføres en afgift på varer med PVC og phthalater med henblik på at begrænse forbruget.
- Der skal skæres i forbruget af pesticider i landbrug, skovbrug og haver.
- Der skal indføres nye regler om registrering af salg og forbrug af foderstoffer og tilsætningsstoffer på den enkelte bedrift. Desuden foreslås det at indføre lovhjælp til at tilbageholde partier af foderstoffer, såfremt der er mistanke om, at de indeholder uønskede stoffer eller farlige bakterier.
- Det foreslås at ophæve loven om godtgørelse vedrørende erhvervsvirksomheders udgifter til administration af skatter og udgifter.
- Der lægges op til en lempeligere og mere ensartet beskatning af arbejdsgiverbetalte ydelser til uddannelse samt bidrag til transport til uddannelsessteder. Forslaget skal bl.a. gøre det muligt for virksomheder at hjælpe fyrede medarbejdere med omskoling, uden at medarbejderen bliver beskattet af det.
- Der lægges op til en reform af voksen- og efteruddannelse. Systemet skal i højere grad målrettes mod de kortuddannede og uddannelser, der giver kompetence. Desuden skal formålet for folkeoplysning, folkeuniversitet samt højskolerne præciseres.
- Der foreslås en to-årig forsøgsordning, hvor kommunerne får mulighed for at få tilskud til at ansætte ældre langtids-

ledige i varige job på ordinære løn- og ansættelsesvilkår. Forslaget om disse såkaldte seniorjob er en opfølgning på regeringens aftale med kommunerne fra juni.

- Det foreslås at sikre forbedrede rettigheder for personer, der har fleksjob.
- Det foreslås at ændre loven om orlov, således at det gøres mere fleksibelt for småbørnsfamilier at tage orlov.
- Kommuner med pasningsgaranti får mulighed for at øge forældrebetalingen med et procentpoint om året, dog højst til 33 pct. i 2002.
- De bebudede ændringer af reglerne for hjemmeservice vil blive fremsat allerede i oktober. Et flertal i Folketinget har allerede aftalt, at der i fremtiden ikke kan ydes tilskud til vinduespuddning, ligesom tilskuddet til havearbejde sættes ned.
- Det foreslås at lukke op for byggeri af en ny type andelsboliger, hvor det eneste offentlige engagement skal være en kommunal lånegaranti for de yderste lån i boligerne. Forslaget vil gøre det lettere for især velhavende ældre at indrette sig i andelsboliger, de såkaldte olde-kollektiver. Det vil efter planen ikke berøre den nuværende kvote af offentligt støttede andelsboliger.
- Som opfølgning på et EU-direktiv skal der indføres forbud mod tobaksreklamer. Forbuddet vil omfatte alle reklameformer samt sponsorering og gratis uddeling af tobak.
- Der skal indføres røgfri miljøer i alle offentlige institutioner, heriblandt daginstitutioner, skoler og på landets sygehuse. Lærerne kan stadig ryge, men kun i afgrænsede lokaler og det samme gælder pædagogerne i daginstitutioner. Sygehuspersonalet får helt forbud mod at ryge på sygehusenes arealer. Forbuddet træder dog først i kraft efter en overgangsperiode. Patienter og pårørende vil ikke blive ramt af forbuddet.
- Udlændingeloven skal ændres med henblik på tilpasning til Schengen-samarbejdet, som Danmark forventes at slutte sig 1. oktober 2000.
- Det første skridt til en reform af spillelovgivningen kommer i år. Reformen skal bl.a. omfatte afgifterne på spil, og i første omgang vil regeringen tage fat på spilleautomater.
- Der skal indføres fusionskontrol i konkurrenceloven, så staten får bedre kontrol med store fusioner.
- Straffeloven skal ændres, så spirituskørsel i højere grad kan straffes med samfundstjeneste.
- Der gives tilladelse til TV-overvågning af trafikken.

5. okt. Dansk-svensk mejerifusion

MD Foods og svenske Arla meddeler, at de vil fusionere. Sammenlægningen af de to selskaber skaber Europas største mejeri, som vil få navnet Arla Foods.

30. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 2000. Finanslovsforliget er et spraglet kludetæppe med mange delaftaler med flere forskellige konstellationer af partier. Det drejer sig om følgende forlig og aftaler: Et femårigt trafikforlig, et fireårigt politiforlig, en aftale om servicejobs, en voksen- og efteruddannelsesreform, en aftale om førtidspensionen, en arbejdsmarkedsreform, en aftale på sundhedsområdet og en række diverse aftaler. De forskellige forlig og aftaler omhandler bl.a. følgende elementer:

- Trafikforlig (forligspartier S, R, SF, EL): Den kollektive trafik tilføres 1,1 mia. kr. om året de næste fem år. DSB skal især bruge pengene til nye hurtigtog mellem København, Århus og Aalborg, samt en forbedring af S-togsforbindelsen mellem Københavns Hovedbanegård og Østerport Station. Derudover fremrykkes en række an-

lægsprojekter primært i Københavnsområdet. Banestyrelsen tilføres 530 mio. kr. årligt til forbedringer af skinne-nettet. Pengene hentes ved diesel- og naturgasafgifter for godt en halv milliard kroner årligt samt en omdannelse af Københavns Havn til statshavn. Dieselaftigten stiger med 23 øre pr. liter og der indføres en ny naturgasafgift, som fortrinsvis skal betales af naturgasselskaberne.

- Politiforlig (forligspartier S, R, SF, CD, V, K): Et fireårigt forlig, der samlet giver næsten 2,4 mia. kr. ekstra til politiet. Der ansættes 540 ekstra folk heraf 230 betjente. Der er aftalt en styrkelse af nærpoltiet, en forstærket indsats mod volds- og bandekriminalitet samt en forøgelse af patruljeringen. En del af pengene skal bruges til grænsekontrol i forbindelse med Schengen-samarbejdet, en styrkelse af politiets EDB og alarmcentraler. For at skaffe penge til politiet sættes en række bøder op. Andre penge hentes ved besparelse på begravelsesforretning og afskaffelse af magasinpressens portotilskud.
- Aftale om servicejob (forligspartier S, R, CD, SF, EL): Der oprettes et toårigt forsøg med servicejob, så kommuner, amter og statslige institutioner kan ansætte ældre ledige i rigtige job. Forsøget indebærer, at ledige over 48 år, som har været aktiveret i mindst et halvt år, får chancen for et rigtigt job inden for eksempelvis social- og sundhedssektoren eller trafikområdet. Jobbet kan være aflastning af hjemmehjælperen eller sygeplejersken, overvågning af togstationer eller lign. Staten giver et årligt tilskud på 100.000 kr. til amtet eller kommunen, så længe ansættelsen varer. Målgruppen for ordningen er 36.000 ledige og 25.000 personer på overgangsydelse.
- Voksen- og efteruddannelsereform (forligspartier S, R, SF, CD): Statens bidrag til voksen- og efteruddannelse fastfryses på 3,5 mia. kr. Arbejdsmarkedet skal selv finansiere de mest virksomhedsrettede kurser i løbet af et par år via indbetalinger til den nyoprettede Arbejdsmarkedets Uddannelsesfinansiering, kaldet AUF. Indbetalingerens størrelse fastlægges af AUFs bestyrelse, der udgøres af arbejdsmarkedets parter. Et samlet løft på 200 mio. kr. vil ifølge Arbejdsministeriet betyde et bidrag på 100 kr. pr. heltidsansat. Den offentlige indsats målrettes til at give de kortuddannede et løft. Der ryddes op i kursusjunglen, mens uddannelsesgodtgørelsen bibeholdes på 100 pct. af dagpengesatsen.
- Aftale om førtidspensionen (forligspartier S, R, V, K, CD, KrF, SF): Der indgås en rammeaftale om en reform af førtidspensionen. Reformen forventes at træde i kraft i 2003. Hovedindholdet er, at de nuværende fire ydelser skæres ned til to. De, der slet ikke kan arbejde, får en ydelse, og de, der har nogen arbejdsevne i behold, får en lavere ydelse. Til gengæld får de et retskrav på egnet beskæftigelse, så de kan supplere ydelsen, hvis de selv ønsker det.
- Arbejdsmarkedsreform (forligspartier S, R, V, K, KrF, CD): Aftalen er en justering af den seneste arbejdsmarkedsreform. Den mest markante ændring betyder lempeligere krav om aktivering for ledige på 58 og 59 år med mulighed for at gå på efterløn, når de fylder 60 år. Den gruppe ledige skal fremover, ikke automatisk tvinges i aktivering. Hvert enkelt tilfælde skal vurderes individuelt. Lediges muligheder for at få foden inden for på arbejdsmarkedet skal lettes ved at bruge arbejdspraktik i en virksomhed som et redskab i aktiveringsindsatsen.
- Aftale på sundhedsområdet (forligspartier S, R, SF, CD, K, V): Der afsættes 495 mio. kr. til en styrket indsats på kræftområdet i perioden 2000-2002. Pengene skal både gå til indkøb af scannere og til uddannelse af sundheds-personalet. Pengene kommer oven i de 850 mio. kr. til kræftbehandling, der er et led i aftalen om amternes øko-

nomi for 2000. Mulighederne for at vælge hospice forbedres, og psykiatriområdet får et løft med 750 mio. kr. i perioden 2000-2002. Pengene til sundhedsaftalen skal skaffes ved besparelser på statens tilskud til medicin. En række lægemidler skal udbydes i licitation. Samtidig skal det offentlige tilskud til nye lægemidler fremover udregnes på grundlag af den europæiske gennemsnitspris.

- Diverse aftaler (forligspartier S, R, SF, CD): Hjemmeservice-ordningen udvides, så man også kan få tilskud til indkøb af dagligvarer og til at få hentet børn i daginstitutioner. Sociale pensioner som folkepension og førtidspension stoppes fremover fra den dag, modtageren dør. I dag udbetales pension til de efterladte resten af måneden efter dødsfaldet. Samtidig fjernes det dobbelte personfradrag for efterladte ægtefæller. Gebyret på et nyt pas forhøjes, så et nyt pas kommer til at koste 600 kr. Prisen for pas til børn fastholdes. Retsafgiften hæves fra en til to pct. af beløb over 6.000 kr.

16. nov. Afgiftsændring

Med virkning fra 26. oktober 1999 vedtager Folketinget, at der skal indføres højere afgifter for brugte importerede varebiler. Der indføres en skala, hvorefter skalaknækket reguleres efter varebilernes alder, på samme måde som det sker for brugte personbiler. Den afgiftspligtige værdi forhøjes med 6.100 kr. for brugte biler, som førstegangsindregistreres i Danmark, og som ikke har katalysator eller en tilsvarende foranstaltning. Derudover forhøjes den afgiftspligtige værdi med 7.450 kr. for brugte person- og varebiler, der ikke er forsynet med airbags i det hele taget, og med 3.725 kr., hvor der kun er én airbag i bilen. Loven har virkning for køretøjer, der anmeldes til afgiftsberigtigelse fra og med 26. oktober 1999, dog er der visse modifikationer. (Nr. 837/17. nov.)

4. dec. WTO-topmøde i Seattle

Forhandlingerne i Verdenshandelsorganisationen WTO ender i sammenbrud, der hovedsagelig tilskrives de store modsætninger mellem USA, EU og udviklingslandene. U-landene er utilfredse med, at USA og EU tromler deres vilje igennem, og at de ikke er med i den lille inderkreds af lande, der bestemmer dagsordenen for frihandelsforhandlingerne i WTO-regi.

9. dec. Tryg-Baltica køber norsk forsikringselskab

Unidanmark-koncernen udbygger sin Norden-strategi gennem Tryg-Balticas køb af det norske forsikringselskab Vesta. Dermed skabes en af Nordens største forsikringskoncerner.

11. dec. EU-topmøde i Helsinki

EU's stats- og regeringschefer beslutter at udvide feltet af lande, som ønsker optagelse i EU. Udover de seks lande, som allerede er i gang med forhandlinger om optagelse, bliver seks nye lande inviteret til forhandlinger om medlemskab. De seks nye kandidatlande er Bulgarien, Letland, Litauen, Malta, Slovakiet og Rumænien. Samtidig får Tyrkiet sin ansøgning om medlemskab godkendt af EU. Stats- og regeringscheferne beslutter, at EU skal være klar til at optage nye medlemmer fra den 1. januar 2003.

20. dec. Salg af Danisco Distillers

Det statsejede svenske selskab Vin & Sprit meddeler, at de i første omgang køber 51 pct. af Danisco Distillers med klassiske varemærker som Aalborg Akvavit og Gammel Dansk. Salget af Danisco Distillers medfører, at De Danske Spritfabrikker genopstår, da Vin & Sprit ved transaktionen giver det danske selskab sit gamle navn tilbage.

2000

10. jan. Mediefusion

En fusion mellem nyheds- og underholdningskoncernen Time Warner og den største internationale Internetudbyder American Online skaber verdens største medieselskab. Fusionen vil sætte helt nye normer for, hvordan medie- og underholdningsindustrien fremover får deres produkter ud til kunderne. Time Warner står bag bl.a. CNN, Warner Music Group og Fortune, mens American Online bl.a. driver Netscape og CompuServe.

22. jan. Overenskomstafteale på industriområdet

Dansk Industri og Co-industri indgår overenskomstafteale, som gælder for de næste fire år. Aftalen indebærer, at mindstelønnen stiger 1. marts 2000 med 2,00 kr. til 82,40 kr. og de to følgende år til 84,40 kr. og 86,40 kr. I 2003 skal der være ny forhandling. Endvidere omhandler den fireårige overenskomstafteale bl.a. følgende hovedelementer:

- Ferie: Fire feriedage næste år og fem feriefridage fra 2003. Feriefridage skal aftales mellem arbejdsgiveren og den ansatte.
- Pension: Pensionsindbetalingerne stiger fra 1. juli 2000 til 6,3 pct. og herefter stigninger de følgende tre år til henholdsvis 6,6 pct., 7,8 pct. og 9,0 pct.
- Genetillæg: Genetillæggene betales mellem kl. 18 og kl. 06. De forhøjes med 5 pct. i 2000 og med yderligere 2 pct. i 2002. I 2003 er der ny forhandling.
- Barsel: Løn under barsel i de første 14 uger ændres fra 1. maj til maksimum 120 kr. i timen og fra 1. maj 2003 til fuld løn i 14 uger.
- Sygdom: Løn under sygdom sættes op til 5 uger fra 1. juli 2000.

23. feb. Ministerrokade

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at regeringen foretager en ministerrokade. Indenrigsminister Thorkild Simonsen og sundhedsminister Carsten Koch fratræder deres ministerposter. Ritt Bjerregaard og Jacob Buksti udnævnes til henholdsvis fødevareminister og trafikminister, mens socialminister Karen Jespersen, fødevareminister Henrik Dam Kristensen og trafikminister Sonja Mikkelsen skifter poster til henholdsvis indenrigsminister, socialminister og sundhedsminister. Efter ministerrokaaden består regering af følgende ministre:

• Statsminister:	Poul Nyrup Rasmussen(S)
• Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde:	Marianne Jelved (R)
• Finansminister:	Mogens Lykketoft (S)
• Udenrigsminister:	Niels Helveg Petersen (R)
• Justitsminister:	Frank Jensen (S)
• Skatteminister:	Ole Stavad (S)
• Miljø- og energiminister:	Svend Auken (S)
• Indenrigsminister:	Karen Jespersen (S)
• Forsvarsminister:	Hans Hækkerup (S)
• Arbejdsminister:	Ove Hygum (S)
• Erhvervsminister:	Pia Gjellerup (S)
• Socialminister:	Henrik Dam Kristensen(S)
• Fødevareminister:	Ritt Bjerregaard (S)
• Sundhedsminister:	Sonja Mikkelsen (S)
• Trafikminister:	Jacob Buksti (S)
• Kulturminister:	Elsebeth Gerner Nielsen (R)
• Undervis. - og kirkeminister:	Margrethe Vestager (R)
• Forskningsminister:	Birte Weiss (S)

• Bolig- og byminister:	Jytte Andersen (S)
• Minister for udviklingsbistand:	Jan Trøjborg (S)

28. feb. Kogalskab i Danmark

Efter afsløringen af kogalskab hos en enkelt malkeko i en kvægbesætning kræver fødevareministeren, at en række oksekødsprodukter bliver fjernet fra danske butikker for at beskytte forbrugerne og sikre den danske oksekøds-eksport.

6. marts Unidanmark i storfusion

Unidanmark og finsk-svenske Merita Nordbanken meddeler, at de fusionerer.

9. marts Euro-afstemning

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at der vil blive afholdt folkeafstemning om euroen, torsdag den 28. september. Forudsætningen for, at afstemningsdatoen ligger fast er, at Socialdemokratiet på en ekstraordinær kongres den 30. april siger ja.

23. marts Befordringsfradrag ændres

Under indtryk af de stedfundne prisstigninger på benzin hæves fradraget for befordring mellem hjem og arbejdsplads. Følgende satser gælder således fra 20. marts 2000:

0- 24 km inkl.	intet fradrag
25-100 km inkl.	154 øre pr. km
Over 100 km	77 øre pr. km

24. marts EU-topmøde i Lissabon

EU's stats- og regeringschefer vedtager på topmødet en velfærdsplan for de 15 medlemslande. EU's plan sigter på centrale velfærdsområder, herunder pensionssystemer, skat, socialpolitik og uddannelsen. De vigtigste elementer i velfærdsprogrammet er:

- Antallet af beskæftigede skal hæves til omkring 70 pct. af befolkningen i 2010 med 61 pct. i dag. Regeringerne opfordres til at sætte nationale mål for arbejdsløsheden.
- Kvinders erhvervsfrekvens skal op fra 51 pct. i dag til over 60 pct. i 2010. Det skal blandt andet hjælpes på vej ved at sikre bedre muligheder for børnepasning.
- Antallet af de 18- til 24-årige, som kun har en 10. klasse uddannelse skal halveres.
- Det skal sikres, at alle skoler har adgang til Internet.
- De europæiske pensionssystemers udvikling frem til 2020 skal analyseres.
- Øget indsats mod social udstødelse med en særlig indsats omkring bolig, uddannelse og sundhed.
- Offentlige serviceydelser skal kunne nås elektronisk i 2003.
- Tele-sektoren skal være fuldt liberaliseret i 2001 og dermed sikre billigere adgang til Internet.

19. maj Handelsaftale med Kina

EU og Kina indgår aftale om betingelserne for Kinas optagelse i den internationale handelsorganisation WTO. Med fastlæggelsen af rammerne for Kinas optagelse i WTO er den sidste store forhindring overvundet. Den endelige optagelse i WTO vil formentlig ske i løbet af 2000.

31. maj Carlsberg fusionerer

Carlsberg og det norske bryggeri Orkla meddeler, at de lægger deres bryggeriaktiviteter sammen i et nyt fælles selskab med navnet Carlsberg Breweries. For Carlsberg betyder sam-

menlægningen med Orkla, at selskabets mål om at være blandt verdens fem største bryggerier er rykket meget tættere på.

19. juni Fusion mellem ISS og Jydsk Rengøring

Danmarks største rengøringselskab ISS meddeler, at de opkøber Jydsk Rengøring.

29. aug. Forslag til finanslov

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 293 af 29. august til finanslov for finansåret 2001.

12. sep. Ophævelse af sanktioner mod Østrig

De 14 EU-lande ophæver sanktionerne over for Østrig. Sanktionerne blev indført 4. februar 2000 som en reaktion mod Østrigs nye højreregering bestående af det konservative ÖVP og det højreradikale frihedsparti FPÖ med Jörg Haider i spidsen.

28. sep. Nej til euroen

Danskerne stemmer nej til Danmarks deltagelse i den europæiske monetære union, ØMU'ens, tredje fase om deltagelse i Euro-samarbejdet - den fælles mønt.

JA-stemmer: 1.621.937 (46,9 pct.)

NEJ-stemmer: 1.838.026 (53,1 pct.)

Stemmeprocent: 87,5

2. okt. Bankfusion

Danske Bank og moderselskabet for BG Bank, RealDanmark, bliver slået sammen til en koncern, meddeler de to selskaber. Den ny koncerns forretningsområder er indenfor detailbank (almindelig bank), realkredit, livsforsikring, pension og investeringsforeninger. Selve koncernen får navnet Danske Bank og bliver en af de største banker i Norden med en samlet balance på 1,3 billioner kroner og en egenkapital på 58 milliarder kroner.

3. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsministerens åbningstale, som indeholder bl.a. følgende hensigtsklæringer:

- Byfornyelsen skal forbedres gennem ændring i finansieringsreglerne så der kommer flere private midler med i fornyelserne. Desuden skal der lægges mere vægt på den basale fornyelse.
- Forskningen skal styrkes bl.a. ved at uddanne flere ph.d. studerende og samspejlet mellem forskningen i den private og offentlige sektor skal styrkes til gavn for erhvervslivet. Teknisk universitet skal være selvejende.
- Den offentlige forvaltning skal digitaliseres. Borgere og virksomheder skal have mulighed for at kommunikere med myndighederne i alle døgnets 24 timer og i langt højere grad at benytte sig af elektronisk selvbetjening.
- Landbruget skal fremover betale gebyrer for behandling af ansøgninger til diverse EU støtteordninger. Indsatsen for ernæring og sundhed skal forbedres, ligesom fødevareforskningen skal styrkes.
- Den danske regering og Grønlands Hjemmestyre skal genforhandle en ny aftale om tilskud til hjemmestyret.
- Det skal gøres nemmere for virksomheder at indberette oplysninger om ansattes løn, idet der indføres et nyt "Lønssystem", der betyder at der kun skal indberettes til en virksomhed samt i mindre detaljeret omfang og ikke så ofte som i dag.

- Det skal gøres billigere og lettere at opnå registrering af design og reglerne på området skal harmoniseres i forhold til EU.

- Danmark skal ved lov tilslutte sig oprettelsen af en permanent international straffedomstol.

- Forsvarets formål skal laves om, så det internationale engagement betones, og professionelle hjemmeværnsfolk skal udsendes på international tjeneste.

- Danmarks indtræden i Schengen-samarbejdet følges op af lovforslag, som blandt andet omfatter dansk tilslutning til det fælles europæiske fingeraftrykssystem Eurodac.

- Undervisningsministeren genfremsætter sit forslag om elever og studerendes undervisningsmiljø.

- På miljøområdet skal der indføres et nyt pant- og retursystem, kolonihaver skal sikres og der skal indføres flere afgifter for at minimere forbruget af emballage.

Kyoto-protokollen om begrænsning af drivhusgasser skal ratificeres.

De enkelte virksomheders miljøindsats skal styrkes ved skærpede krav til de grønne virksomhedsregnskaber.

- Selskabsskatten foreslås nedsat fra 32 pct. til 30 pct. Skattemæssige problemer i forbindelse med generationsskifte i virksomheder skal lettes.

Der skal være mulighed for at virksomhederne kan afskrive udgifter til indkøb af kunst.

Hvis der ikke indgås frivillige aftaler vil der komme forslag om afgifter på de miljøskadelige stoffer MTBE, ETBE og TAME, der typisk findes i benzin.

Der lægges op til afskrivninger på industrielle drivhusgasser som chlorcarboner og haloner

Ændring af reglerne for hjemme-PC-ordninger.

Forenklet beskatning af indtægter på aktier.

- Sikkerheden i luften skal styrkes ved at gøre det nemmere for piloter og flyveledere at indrapportere småfejl.

- Der fremsættes et lovforslag der betyder at pårørende ikke længere får mulighed for at modsætte sig en afdøds skriftlige ønske om at være organdonor.

Der skal sættes massivt ind for at undgå, at børn og unge begynder at ryge. Daginstitutioner og skoler skal være røgfri dér, hvor børn opholder sig.

Forbruget af alkohol skal ned, særligt blandt unge. Sundhedsvæsenet skal i højere grad bidrage med råd og vejledning om sund levevis.

Regeringen har prioriteret en styrkelse af kræftområdet. Der vil også i de kommende år blive afsat ressourcer til en væsentlig udbygning af behandlingskapaciteten i form af flere scannere og strålekanoner.

- Regeringen vil sikre de økonomisk dårligst stillede pensionister en bedre, mere ensartet behandling ud over hele landet. Personlige tillæg skal tildeles ensartet efter behov, uanset hvor i landet pensionisten bor. Der skal endvidere ses på om reglerne for varmhjælp kompenserer godt nok for de stigende energipriser.

- Regeringen vil øge indsatsen for at få flere i beskæftigelse. Først og fremmest ved at få plads til alle på arbejdsmarkedet. Personer med nedsat arbejdsevne, de sidste langtidsledige og – ikke mindst – indvandrere og deres efterkommere skal sikres en plads på arbejdsmarkedet.

- Regeringen vil i det kommende folketingsår fremlægge forslag til en førtidspensionsreform. Formålet med reformen er at skabe beskæftigelsesmuligheder for de mange,

der gerne vil have et arbejde, selv om de ikke har fuld arbejdsevne.

5. nov. Finanslovsforlig

Regeringen afslutter forhandlingerne om finansloven for 2001 og kan præsentere en aftale med SF og Enhedslisten - og med CD på en række delaftaler. Den samlede aftale omfatter bl.a. følgende elementer:

- **Uddannelse:** Forliget indebærer flere og bedre praktikpladser, en reform af social- og sundhedsuddannelserne, udvidet adgang til produktionsskoler og en understregning af princippet om lige adgang til alle ungdomsuddannelser uanset social og økonomisk baggrund.
- **Forskning:** Der skal introduceres et nyt koncept med såkaldt Større tværgående forskergrupper, der skal stimulere kvalitetssikring og konkurrence om forskningsmidlerne samt fremme fornyelsen i forskningen gennem samarbejde på tværs af fagområder, institutioner, sektorer og offentligt/privat. Der afsættes på finansloven 30 mio. kr. årligt til dette. Herudover afsættes under regeringens erhvervsstrategi 45 mio. kr. i 2001.

Derudover er afsat 20 mio. kr. årligt til indlejring af visse forskningsprogrammer der er ved at løbe ud såfremt det vurderes at disse har et fremadrettet forsknings- og samfundsmæssigt potentiale. Der afsættes 10 mio. kr. årligt til flere ph.d. stipendier.

- **Miljø:** For at styrke byøkologiske initiativer og tiltag vedrørende økologisk byggeri mv. samt af fremme økologisk adfærd og løsninger i lokalsamfundet afsættes en fireårig pulje på i alt 178 mio. kr. til økologiske initiativer. Indsatsen for at udvikle nye energiteknologier fortsættes og der bevilges 35 mio. kr. om året i perioden 2001-2004. For at mindske kemikalietrykket gennemføres en fireårig kemikalieplan på 36,8 mio. kr. i 2001 og i gennemsnit 31,3 mio. kr. om året i de efterfølgende tre år. Planen omfatter en lang række initiativer, der tilsammen skal medvirke til at øge fremdriften i det kommende kemikaliarbejde. En styrket naturforvaltning igangsættes, som omfatter naturgenopretning, skovrejsning, naturformidling og bevaring af kulturmiljø i alt tilføres 80 mio. kr. om året til dette formål. Den grønne jobpulje videreudvikles og forlænges i fire år med et niveau på 42 mio. kr. årligt, inkl. administration.
- **Børn og unge:** Der indføres et særligt børnetilskud til uddannelsessøgende med børn, der udgør 5.000 kr. Tilskuddet er indkomstafhængigt. Kommunernes udbygning af dagpasningsområdet prioriteres fortsat og der henstilles til universitetsbyerne, at man udnytter de eksisterende gunstige regler, så der etableres flere ungdomsboliger.
- **Ældre:** Aftalen om ældrepakken indebærer bedre og mere ens vilkår for de økonomisk svageste stillede pensionister. Derudover er det aftalt at disponere 259 mio. kr. til ældresektoren bl.a. til opførelse af flere ældreboliger, kvaliteten og omsorgen på ældreområdet skal styrkes, der skal gives tilskud til kommunerne til oplæring og uddannelse af nye servicejobmedarbejdere på ældreomsorgsområdet
- **Fødevarerområdet:** Fødevarerdirektoratet styrkes væsentligt, således at der i 2001 tilføres 35,7 mio. kr. for at sikre at et højt niveau inden for fødevarer sikkerhed og et højt veterinært stade videreføres og styrkes.
- **Trafik:** Der afsættes i alt 100 mio. kr. i perioden 2001-2004 til udvikling af sikkerhed på jernbaneområdet. Der skal bl.a. etableres ATC-togstop på strækningerne Vejle-

Struer, Esbjerg-Holstebro og Odense-Svendborg og der afsættes midler til nedlæggelse af private overkørsler. Gratisgrænsen for børn i den kollektive trafik udvides således at en betalende voksen gratis kan medtage op til to børn under 12 år. Det forventes at udgifterne beløber sig til 7,5 mio. kr. i 2001 og herefter ca. 10 mio. kr. årligt. Der afsættes 60 mio. kr. i 2001-2004 til fremme af trafiksikkerhed, miljø og fremkommelighed.

- **Sundhed:** Der er skabt finansiering til, at amterne i 2001 kan øge udgifterne på sundhedsområdet med 2 pct. svarende til 0,8 mia. kr. På forebyggelsesområdet er i 2001 afsat i alt 146,1 i 2001, heraf er forhåndsreserveret 30 mio. kr. på alkohol-området, 21 mio. kr. til HIV/AIDS, 5 mio. kr. til gennemførelsen af regeringens aborthandlingsplan.
- **Erhvervsområdet:** Erhvervsministeriet fremlagde i februar sin nye erhvervsstrategi .dk21, som er regeringens vision og strategi for et konkurrencedygtigt erhvervsliv. Der afsættes i alt 329,5 mio. kr. til initiativer omkring strategiens 5 fokusområder, der bl.a. omfatter målsætninger som, at Danmark skal have et konstruktivt partnerskab mellem erhvervslivet og det offentlige om udformningen af nye love og regler, der skal medvirke til at lette virksomhedernes administrative byrder, Danmark skal have en mere effektiv konkurrence og mere velfungerende markeder og Danmark skal udvikle sig til et endnu mere internationalt samfund, bl.a. vha. eksportvækstgrupper mm. Et andet mål er at borgere og virksomheder skal kunne ordne alle løbende forretninger med det offentlige via Internettet og andre nye kommunikationsformer inden for en kort årrække. Der afsættes 21 mio. kr. årligt over en fireårs periode til Danmark på nettet, bl.a. gives fremover gratis adgang til Danmarks Statistiks statistikbank.
- **Retsområdet:** Domstolsområdet tilføres i 2001 yderligere 200 mio. kr. Bevillingerne muliggør bl.a. at ophobningerne af sager ved landsretterne fortsat kan reduceres, således at berammelsestiderne kan forkortes. Der afsættes 21 mio. kr. til en forhøjelse af vederlaget til domsmænd, og der etableres et landsdækkende system med automatisk hastighedskontrol, der afsættes 42 mio. kr. til denne ordning.
- **Indtægter, erhvervsskatter mv.:** I 2001 vil afgiften på sodavand forøges med 0,65 kr. pr. liter og afgiften på pibe og rulletobak øges fra 52,5 kr. pr. kg. til hhv. 402,5 og 452,5 kr. pr. kg. (Provenu: 200 mio. kr.) Højere afgift på affald (Provenu 60 mio. kr.) Vægtafgift på traktorer således at indregistrerede traktorer og påhængsvogne belastes med fuld afgift (Provenu 40 mio. kr.)

7. nov. Valg i USA

En marginal forskel mellem vicepræsident Al Gore og den republikanske kandidat George W. Bush medfører omtælling i staten Florida. Vinderen af det amerikanske præsidentvalg bliver derfor ikke fundet i første omgang.

11. dec. EU-topmøde i Nice

Her følger centrale elementer i Nice-traktaten:

- **EU-kommissionen:** Hvert land skal have en kommissær, så længe antallet af medlemslande er højst 27. I 2005 mister Tyskland, Frankrig, Storbritannien, Italien og Spanien deres ene kommissær.
- **Ministerrådet:** De fire største lande får 29 stemmer hver, mens de mindste får tre. Danmark har fået syv stemmer. Hvis samtlige ansøgerlande bliver medlemmer, vil det samlede stemmetal blive 345.

- EU-parlamentet: Antallet af pladser øges fra 626 til 732 for at give plads til nye medlemslande.
- Veto: Inddrages i et par snese tilfælde, heriblandt udnævnelser inden for EU. Vetoretten ophæves delvis, når det gælder handelsaftaler, undtaget herfra er aftaler om tv og film.
- Visse spørgsmål om asyl og indvandring afgøres ved såkaldt kvalificeret flertal i ministerrådet fra 2004.
- Vetoretten opretholdes i spørgsmål om skatter og social tryghed.
- Samarbejde i dybden: Mindst otte medlemslande kan sammen indlede et uddybet samarbejde. Et kvalificeret flertal i ministerrådet må imidlertid godkende det. Det udenrigspolitiske samarbejde kan bremses med et veto fra et enkelt medlemsland. Uddybet samarbejde kan ikke omfatte forsvar eller spørgsmål med militære konsekvenser.
- Østrigsklausul: Når et medlemsland bryder EU's grundlæggende normer, kan EU udfærdige anbefalinger til landet, hvis fire femtedele af medlemslandene beslutter det.

14. dec. George W. Bush bliver USA's næste præsident

Efter en periode siden valget i USA 7. november 2000 med genoptællinger af stemmer og retssager om fejl i valgprocedurerne i Florida, opgiver demokraten Al Gore at kæmpe videre for at blive præsident. Det betyder, at republikaneren George W. Bush indsættes som USA's næste præsident. Beslutningen kommer efter, at USA's højesteret har afgjort, at de igangværende genoptællinger i Florida, ikke er gyldige.

21. dec. Regeringsrokade

Statsminister Poul Nyrup Rasmussen meddeler, at regeringen foretager en ministerrokade. Udenrigsminister Niels Helveg Petersen, by- og boligminister og minister for ligestilling Jytte Andersen, forsvarsminister Hans Hækkerup og sundhedsminister Sonja Mikkelsen udtræder af regeringen.

Der er fem nye ansigter i den 4. Nyrup Rasmussen-regering; by- og boligminister og minister for ligestilling Lotte Bundsgaard, skatteminister Frode Sørensen, kirkeminister Johannes Lebech, sundhedsminister Arne Rolighed og minister for udviklingsbistand Anita Bay Bundegaard.

Skatteminister Ole Stavad, erhvervsminister Pia Gjellerup, og finansminister Mogens Lykketoft skifter poster til henholdsvis erhvervsminister, finansminister og udenrigsminister. Minister for udviklingsbistand Jan Trøjborg overtager posten som forsvarsminister. Endelig overdrages hvervet som kirkeminister til Johannes Lebech fra Margrethe Vestager, der herefter udelukkende er undervisningsminister.

Efter ministerrokaden består regeringen af følgende ministre:

- Statsminister: Poul Nyrup Rasmussen (S)
- Økonomiminister og minister for nordisk samarbejde: Marianne Jelved (R)
- Udenrigsminister: Mogens Lykketoft (S)
- Finansminister: Pia Gjellerup (S)
- Miljø- og energiminister: Svend Auken (S)
- IT- og forskningsminister: Birte Weiss (S)
- Undervisningsminister: Margrethe Vestager
- Forsvarsminister: Jan Trøjborg (S)
- Indenrigsminister: Karen Jespersen (S)
- Fødevareminister: Ritt Bjerregaard (S)
- Justitsminister: Frank Jensen (S)
- Socialminister: Henrik Dam Kristensen (S)
- Erhvervsminister: Ole Stavad (S)

- Kulturminister: Elsebeth Gerner Nielsen (R)
- Arbejdsminister: Ove Hygum (S)
- Trafikminister: Jacob Buksti (S)
- By- og boligminister og minister for ligestilling: Lotte Bundsgaard (S)
- Skatteminister: Frode Sørensen (S)
- Kirkeminister: Johannes Lebech (R)
- Sundhedsminister: Arne Rolighed (S)
- Minister for udviklingsbistand: Anita Bay Bundegaard (R)

2001

1. jan. Grækenland indførte euroen

Den græske drakme bliver fastlåst over for euro.

8. jan. Mistanke om kogalskab

Fødevareministeriet oplyser, at en ko fra en besætning i Fjerritslev i Nordjylland muligvis er smittet med BSE – kogalskab.

20. jan. Præsidentskifte i USA

Republikaneren George W. Bush indsættes som USAs 43. præsident.

6. feb. Ko frikendt for kogalskab

Mistanken om kogalskab på besætningen i Fjerritslev viser sig at være ubegrundet.

13. mar. USA indfører importforbud af kød fra EU

USA's landbrugsministerium indfører et importforbud af kød fra EU, da det blev kendt, at mund- og klovsygen var nået til Frankrig. England har gennem de sidste uger været hårdt ramt af mund- og klovsygen

24. mar. EU-topmøde i Stockholm

På mødet blev truffet aftale om følgende punkter:

- En fuld liberalisering af el- og gassektoren skal gennemføres "så snart som muligt".
- Der blev indgået en aftale om at opstille fælles mål for beskæftigelsen, når landene i 2005 er halvvejs gennem Lissabonprocessen (se under Lissabon-topmødet 24-03-00). 67 pct. af den samlede arbejdsstyrke skal være i beskæftigelse til den tid, og målet for kvindernes vedkommende er 57 pct.
- Der skal gennemføres en reform af postsektoren.
- Der skal gennemføres en reform af den finansielle sektor.

15. maj Amerikansk kæmpeinvestering i Hillerød

Den amerikanske farmaceutiske virksomhed BIOGEN underskriver en aftale om opførelse af en stor produktionsfacilitet i Hillerød. BIOGEN venter at investere ca. 3 mia. kr. i produktionsfaciliteter. Produktionen i Hillerød skal dække hele det europæiske marked, og Danmark blev bl.a. valgt på grund af den nemme adgang til kvalificeret arbejdskraft.

25. maj USA genåbner for importen af kødprodukter

Efter mere end to måneders importstop for kødprodukter fra EU har USA nu genåbnet for importen fra en række europæiske lande.

1. jun. Danmark ratificerer Nice-traktaten

På Folketingets sidste arbejdsdag inden sommerferien vedtog tinget fredag endeligt loven om Danmarks tiltrædelse af Nice-traktaten. Imod stemte kun Enhedslisten, Dansk Folkeparti og

løsgængerne - med undtagelse af Frank Dahlgaard, som hverken stemte for eller imod.

28. aug. Forslag til Finanslov 2002

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 239 af 28. august til finanslov for finansåret 2002.

11. sep. Terrorangreb mod USA

I alt fire amerikanske indenrigsfly bliver kapret af selvmordsterrorister. To fly rammer World Trade Centre i New York, ét Pentagon i Washington og ét styrter i jorden i Pennsylvania. Det samlede tabstal anslås til tæt på 6.000 mennesker, hvoraf 266 var om bord på flyene.

24. sep. Lettelse af presset på de finansielle markeder

På baggrund af voldsomme kurstab på aktiemarkederne siden angrebet på USA 11. september meddeler Økonomiministeriet, at regeringen midlertidigt lempet solvensreglerne for livs- og pensionsselskaberne. Foranstaltningerne vil bidrage til at lette presset på det finansielle marked og give selskaberne et bedre grundlag for at disponere langsigtet. Initiativerne har været drøftet på et møde mellem økonomiministeren og Forsikring & Pension, der har taget positivt imod regeringens planer. *(Lov om ændring af selskabsskatteloven (livsforsikringselskabers solvens) L6 vedtaget den 11/10 2001)*

2. okt. Regeringsprogram

Folketinget starter med statsminister Poul Nyrup Rasmussens åbningsredegørelse. Hovedpunktet i redegørelsen tager afsæt i terroraktionen i USA 11. september og fokuserer på, at Danmark og andre samfund står over for en ny verdensomspændende trussel, der skal bekæmpes gennem et internationalt samarbejde med FN som rammen for indsatsen. I det følgende er der et udpluk af regeringens forslag, med hovedvægten lagt på bekæmpelsen af international terrorisme:

- Der skal lovgives for at forhindre og optrevle finansiering af terrorisme.
- Straffeloven skal ændres, så der tages højde for den internationale terrorismes netværk.
- Der skal gennemføres en udvidet adgang til udlevering af terrorister.
- Der skal i EU udarbejdes en fælles definition af terrorisme og formuleres fælles strafferetlige rammer. Det praktiske politisamarbejde skal forstærkes.
- Der skal i udlændingeloven gennemføres en række ændringer. De skal følge op på det, der er besluttet i EU og i FN's Sikkerhedsråd. Det betyder:
 - At vi skal udvide samarbejdet mellem politiets efterretningstjeneste og Udlændingemyndighederne, også for at sikre, at der nægtes opholdstilladelse til udlændinge, når det er påkrævet af hensyn til statens sikkerhed.
 - At alle nødvendige foranstaltninger skal gennemføres for at undersøge og sikre, at asylansøgere ikke har deltaget i terrorhandlinger, hvis de skal have asyl. Det må sikres, at asylstatus ikke bliver misbrugt af gerningsmænd eller støttepersoner til terrorisme.
 - At terrorister eller aktive støtter til terrorisme – ikke skal have asyl i Danmark. Eller noget sted i verden – de skal stilles til ansvar for deres gerninger.
- Indsatsen mod menneskesmugling og hvidvaskning af penge skal forstærkes. Det indebærer også lovændringer.
- De danske efterretningstjenester skal styrkes – både PET og Forsvarets efterretningstjeneste. Det er helt nødven-

digt, hvis vores internationale samarbejdsforpligtelser skal løftes. Det forudsætter flere ressourcer, mandskab og investeringer.

- Beredskabsloven ændres. I lyset af terrorhandlingen den 11. september 2001 skal der ske en øget koordinering med henblik på at sikre en bedre sammenhæng mellem de enkelte myndigheders beredskabsplanlægning m.v. Herunder oprettelse af et centralt epidemiråd og en udbyggelse af det nordiske samarbejde.
- Straffeloven ændres med henblik på at skærpe straffene for voldtægt markant.
- Børn og børnefamiliers vilkår skal forbedres. Der skal ske en udvidelse af barselsorloven, og denne skal gøres mere fleksibel.
- En nyorientering af arbejdsmarkedspolitikken. Der skal sættes mere direkte på hvad den enkelte kan og de jobmuligheder der er i lokalsamfundet. Hovedelementerne er et forenklet regelsæt og en øget digitalisering af administrationen, en målretning af indsatsen, forbedringer af servicen overfor virksomhederne og den enkelte, ændringer af økonomistyringen og en yderligere regionalisering.
- Der skal sættes mere på en bedring af arbejdsmiljøet.
- Nydanskernes kvalifikationer skal udnyttes bedre og integrationspolitikken skal i fokus med udgangspunkt i færdigheder og pligter.
- I et tæt samarbejde med virksomhederne skal seniorpolitikken styrkes.
- Der skal uddannes flere inden for sundhedsvæsenet og det er aftalt med amterne at 120.000 mennesker kan komme i ekstra behandling de næste tre år. Og ventetiderne skal nedbringes til under tre måneder.

7. okt. USA angriber Afghanistan

Knap en måned efter terrorangrebet 11. september svarer USA igen med et massivt angreb mod Afghanistan i et forsøg på at bekæmpe den terrorismetænkte Osama bin Laden og hans al-Qaeda netværk.

20. nov. Folketingsvalg

Der afholdes valg til folketinget, som resulterer i følgende mandatfordeling:

Parti	Mandatfordeling	Ændring
Socialdemokratiet.....	52	-11
Radikale Venstre.....	9	2
Konservative Folkeparti.....	16	0
Socialistisk Folkeparti.....	12	-1
Dansk Folkeparti.....	22	9
Kristeligt Folkeparti.....	4	0
Venstre.....	56	14
Enhedslisten.....	4	-1
<i>I alt</i>	<i>175</i>	

Der blev sidst afholdt folketingsvalg 11. marts 1998.

20. nov. Kommunal- og amtsrådsvalg

Der blev afholdt kommunal- og amtsrådsvalg samtidig med folketingsvalget.

26. nov. Regeringsgrundlag for de næste fire år

Den kommende VK-regering fremlægger sit regeringsgrundlag for de kommende fire års arbejde. Her bringer vi et uddrag:

Økonomi: Regeringen vil føre en fast økonomisk politik, som sigter på at skabe flest mulige arbejdspladser i den private

sektor, at nedbringe statens gæld og at sænke skatterne. Der er brug for en langsigtet og stabil økonomisk politik, som giver virksomhederne og borgerne ro og sikkerhed til at disponere.

- Den faste valutakurspolitik vil blive videreført. Kronens binding til euro'en inden for det snævre udsvingsbånd vil blive fastholdt og den økonomiske politik tilrettelagt med henblik herpå.
- Finanspolitikken vil blive indrettet med henblik på at sikre en nedbringelse af den offentlige gæld og renteudgifterne frem til 2010.
- Der skal være et robust overskud på betalingsbalancen, så udlandsgælden kan være afviklet hurtigt muligt.
- Inflationen og renten skal holdes på et lavt niveau.

Liberalisering: Regeringen vil liberalisere det danske el- og gaskmarked for at øge effektiviteten i energiproduktionen og reducere forbrugerpriserne. Regeringen vil også forberede en privatisering af DONG og PostDanmark.

Skat: Der indføres et skattestop i stat, amt og kommuner. Det indebærer, at regeringen ikke vil hæve nogen skat eller afgift. Der indføres stop for stigningen i ejendomsværdiskatten. Loftet udgøres af det beløb, som boligejeren betaler i ejendomsværdiskat for året 2001. Forudsat at det fornødne råderum er tilvejebragt, vil regeringen fremlægge forslag til reduktion af skatten på arbejdsindkomst med ikrafttræden 1. januar 2004.

Erhverv: Regeringen vil føre en erhvervspolitik, der forbedrer virksomhedernes konkurrenceevne gennem målrettede reduktioner af skatter og administrative byrder mv. Der skal føres en dynamisk iværksætterpolitik, så det bliver mere attraktivt at starte og drive selvstændig virksomhed. Der vil blive fremlagt forslag om fremme af mulighederne for opsparring til etablering af selvstændig virksomhed. Regeringen vil desuden fremlægge en handlingsplan, "Flere iværksættere", som over en bred front vil indeholde initiativer, der kan stimulere lysten til at forbedre muligheden for at starte selvstændig virksomhed.

I takt med, at der gennemføres reduktioner til landbruget, skal beskatningen af landbrugets produktionsjord afvikles.

Arbejde: Regeringen vil foreslå frihed til arbejdsformidling med det formål at skabe flere og konkurrerende jobformidlinger. Reformen vil sigte på at skabe et økonomisk incitament hos alle involverede parter til at skaffe så mange ledige i arbejde som muligt.

For at fremme fleksibilitet og bevægelighed på arbejdsmarkedet skal det være muligt at oprette tværfaglige A-kasser, for at forbedre muligheden for at give ledige medlemmer tilbud, der rækker uden for deres hidtidige fagområde.

Barselsorlov: Fra 1. januar 2002 vil alle forældre til nyfødte have ret til et års fleksibel barselsorlov til fulde dagpenge. Det er op til forældrene at fordele barselsorloven mellem sig.

Sundhed: Kan det offentlige sygehusvæsen ikke tilbyde undersøgelse og behandling inden for to måneder får patienten fra 1. juli 2002 mulighed for frit valg af behandling på privat sygehus eller i udlandet. Regeringen afsætter 1,5 mia. til at nedbringe ventelisterne.

Udlændingepolitik: Regeringen udarbejder et samlet udspil til en markant stramning af udlændingeloven og fremlægger et handlingsprogram for bedre integration af indvandrere.

U-landsbistand: Regeringen reducerer bevillingerne til udviklingsbistand og miljøbistand til udviklingslandene med samlet 1,5 mia. kr.

27. nov. Ny VK-regering

Der bliver 18 ministre i den nye regering. Det er tre færre end den SR-regering, som Venstre og Konservative afløser. 12 ministre kommer fra Venstre og 6 fra Det Konservative Folkeparti:

- Statsminister Anders Fogh Rasmussen (V)
- Økonomi- og erhvervsminister samt minister for nordisk samarbejde Bendt Bendtsen (C)
- Udenrigsminister Per Stig Møller (C)
- Finansminister Thor Pedersen (V)
- Beskæftigelsesminister Claus Hjort Frederiksen (V)
- Justitsminister Lene Espersen (C)
- Kulturminister Brian Mikkelsen (C)
- Minister for flygtninge, indvandrere og integration samt minister uden portefølje (Europaminister) Bertel Haarder (V)
- Skatteminister Svend Erik Hovmand (V)
- Trafikminister Flemming Hansen (C)
- Minister for videnskab, teknologi og udvikling Helge Sander (V)
- Fødevareminister Mariann Fischer Boel (V)
- Forsvarsminister Svend Aage Jensby (V)
- Miljøminister Hans Christian Schmidt (V)
- Indenrigs- og sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen (V)
- Kirkeminister Tove Fergo (V)
- Undervisningsminister Ulla Tørnæs (V)
- Socialminister og minister for ligestilling Henriette Kjær (C)

2002

1. jan. Euro bliver sat i omløb i eurolandene

Den 1. januar 2002 bliver eurosedler og -mønter sat i omløb i eurolandene, og centralbankerne begynder at inddrage de nationale valutaer. I en periode på op til 2 måneder vil man kunne benytte både euroen og de nationale sedler og mønter i forretningerne, men fra 1. marts vil kun euroen være lovligt betalingsmiddel i eurolandene.

Danmark har, ligesom Sverige og Storbritannien, ikke indført euroen. Den danske krone er imidlertid tæt knyttet til euro gennem valutasamarbejdet.

11. jan. En række råd og nævn nedlægges

VK-regeringen fremlægger sin plan *Mere velfærd og mindre bureaukrati – sanering af råd, nævn, udvalg og centre*. Omkring 150 råd og nævn skal enten nedlægges eller sammenlægges. Saneringen af råd, nævn, udvalg og centre ventes at give en samlet besparelse på omkring 0,3 mia. kr. i 2002. Dertil kommer yderligere, betydelige besparelser på tilskud og puljer.

29. jan. Forslag til Finanslov 2002

Den nye regering ønsker at omprioritere 7 mia. kr. for at sikre bedre sygehuse, ældrepleje og barselsorlov i forhold til det

finanslovsforslag der blev fremsat i august af den tidligere regering. Skatten skal holdes i ro.

De forøgede udgifter skal finansieres ved at spare på de statslige udgifter (4,5 mia.kr.) og på bistanden til ulande og Østeuropa (1,5 mia.kr.) i 2002. Herudover regnes med øvrige budgetforbedringer på 1 mia.kr. Forslaget skal danne grundlag for forhandlinger den næste måneds tid med de øvrige partier i folketinget.

6. feb. Finanslovsforlig mellem Dansk Folkeparti og regeringen

Dansk Folkeparti og regeringen indgår forlig om finanslov 2002. Finanslovsforhandlingerne kom til at betyde, at der skal spares mindre på uddannelserne, og at den i forvejen forbedrede barselsorlov nu kan strække sig til 66 uger, dog på en lavere sats.

Hovedelementerne i finanslovsforliget:

Sygehuse: Flere behandlinger på sygehusene og frit valg på sundhedsområdet. Sygehusene får tilført 1,5 mia. kr. til kortere ventelister. Pengene vil gå til de amter der sørger for højere aktivitet på sygehusene. Der indføres også frit sygehus valg så patienten kan vælge mellem privathospital eller behandling i udlandet, hvis det offentlige ikke kan tilbyde behandling inden to måneder.

Ældre: De ældres skal sikres et generelt løft i ældreplejen og tilføres 500 mio. kr. (Ældrepakken). De ældre skal også have et frit valg i forhold til hvilken type hjemmehjælp de ønsker og frit valg i valg af plejehjem. Den ældre skal sikres ret til at få sin ægtefælle med. Selvejende ældreboliginstitutioner får tilført 75 mio. kr. til forbedringer.

Den omstridte dødepakke bliver ophævet. Det betyder at der udbetales social pension i tre måneder til den efterladte ægtefælle ved dødsfald når begge ægtefæller modtager social pension. Det koster 160 mio. kr.

En pulje på 150 mio. kr. skal bruges til forskellige sociale forbedringer.

Pensionisternes varmetillæg forbedres med et standardfradrag på ti pct. fra 1. januar 2003.

Barsel: Barselsorloven forlænge til 52 uger for fulde dagpenge, og den gøres mere fleksibel så en del af den kan udskydes. Det bliver også muligt at forlænge barselsorloven med 14 uger på en lavere sats. Forældreorloven afskaffes. Børn født mellem 1. januar 2001 og til lovens vedtagelse kan frit vælge mellem gammel og ny ordning.

Forskning og it: Regeringen vil bruge 400 mio. kr. ekstra på forskning og it. Finansieres med midler fra såkaldte UMTS-penge, der stammer fra auktionen over mobillicenser.

Pensionsopsparing: Den særlige pensionsopsparing på 1 pct. laves om til en individuel pensionsopsparing, og det bliver muligt at sætte pengene andre steder end hos ATP. I dag får alle udbetalt det samme beløb. Fremover får den enkelte lønmodtager udbetalt sit eget bidrag plus forrentning.

Erhverv: En erhvervspakke på 500 mio. kr. skal forbedre erhvervslivets konkurrenceevne. Blandt elementerne er mere lempelige kredittider for moms og en højere momsgrænse, så flere små virksomheder kan undlade at lave momsregnskab. Det skal også gøres mere attraktivt for virksomhederne at få en del af lønnen udbetalt i aktier.

Forsvar: Sammen med forsvarsforligsparterne S, R og KrF vil regeringen søge enighed om at bruge 750 mio. kr. over to år

fra Miljø, Freds- og Stabilitetsreserven til forswarets internationale opgaver.

Sociale forbedringer: Den såkaldte satspulje på i år 140 mio.kr. målrettet til sociale forbedringer skal udmøntes sammen med statspuljepartierne S, R, SF og KrF.

BESPARELSER:

Staten: I forhold til finansloven for 2001 skal der effektiviseres i staten. Der er indregnet en budgetforbedring i årene 2002-2005 på 1, 3, 5 og 7 pct. i forhold til det forudsatte niveau. Poli- og forsvar er fritaget for disse besparelser.

Der spares 2,2 mia. ved at afvikle eller skære i en række puljer og tilskud. Statstilskuddet til hjemmehjælp bliver skåret ned til halvdelen. Tilskuddet til rengøring nedsættes fra 50 til 40 pct. og tilskud til alt andet falder væk.

Ulandsbistand og miljøstøtte til ulandene skal bidrage med 1,5 mia.

Ekstrabesparelsen på uddannelsesområdet på 650 mio. kr. , som VK-regeringen havde lagt oven i SR-regeringens forslag fra august, er taget af bordet. De 650 mill. kr. findes i stedet på statens reserver.

21. feb. Forlig for 650.000 offentligt ansatte

Forhandlingerne om en ny overenskomst for 650.000 lærere, sygeplejersker, pædagoger og andre ansatte i amter og kommuner sluttede tirsdag med et forlig. Der bliver tale om et tre-årigt forlig, og lønmodtagerne får to ekstra feriedage. Forliget går ud på en generel lønstigning på 5,55 procent over tre år, hvilket er en reallønsstigning, hvis skønnet om en samlet inflation på 5,1 procent holder. 1,87 procent af den samlede lønsum øremærkes til lokale lønforhandlinger.

20. mar. Finansloven for 2002 vedtaget.

Med 98 stemmer mod 10 vedtog Folketinget finansloven for 2002. Samtlige af Folketingets partier på nær SF og Enhedslisten stemte for loven. (nr. 70, 2002)

14. jun. Aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om kommunernes økonomi

Aftalen for 2003 er den første aftale efter 4-årsaftalen, som udløber med udgangen af 2002 og den første aftale efter regeringsskiftet i november. Forhandlingssituationen har derfor også været en anden end i de seneste år.

Hovedtemaet i dette års forhandlinger har været spørgsmålet om udgangspunktet for beregning af vækstrammen samt vækstrammens størrelse. Af andre centrale forhandlingstemaer kan nævnes anlægsniveau og lånemuligheder til især folkeskolebyggeri, overensstemmelse mellem signaler og vækstramme og kommunale frihedsgrader. Herudover har et helt særskilt forhandlingstema været folkeskolen.

Aftalen levner ikke plads til serviceudvidelser i KL-kommunerne set under ét, og de kommunale skatter skal holdes i ro i 2003. Hvis man i en kommune ønsker at hæve serviceniveauet på enkelte områder, kan det kun ske gennem en omprioritering. Med aftalen er der skabt mulighed for at imødegå det demografiske udgiftspres for kommunerne under ét næste år. Men aftalen vil betyde, at der vil være kommuner, som næste år må igennem alvorlige besparelser.

14. jun. Aftale mellem regeringen og Amtsrådsforeningen om amternes økonomi i 2003

Med aftalen er regeringen og amterne enige om en klar prioritering af sundhedsområdet, som i alt får tilført godt 1,2 mia. kr. mere i 2003 – heraf 750 mill. kr. til udbygning på sygehusområdet og 500 mill. kr. til dækning af stigende medicinudgifter. Med aftalen bidrager amterne til at overholde skattestoppet, hvilket indebærer at udskrivningsprocenten holdes uændret i 2003.

1. jul. Danmark overtager EU-formandskabet

Danmark er formandskabsland for den Europæiske Union fra den 1. juli til den 31. december 2002. Det danske formandskabs hovedprioritet er at afslutte udvidelsesforhandlingerne med op til ti nye medlemslande. De 13 kandidatlande er Bulgarien, Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet, Ungarn og Tyrkiet. Det danske formandskab vil også prioritere en række andre vigtige spørgsmål på EU's dagsorden, herunder frihed, sikkerhed og retfærdighed, bæredygtig udvikling, sikre fødevarer og globalt ansvar.

10. jul. Laveste aktiekurser på Wall Street i fire år

De seneste aktiekursfald er kommet efter, at teleselskabet Qwest Communications kom i myndighedernes søgelys i den seneste af en række erhvervsskandaler i USA. Tidligere på året er giganter som Enron, WorldCom, Merck og Xerox kommet i søgelyset på grund af omfattende regnskabssvindel.

20. aug. Århundredets oversvømmelse i Europa

Centraleuropa plages i disse dage af omfattende oversvømmelser. Især Østrig, Tjekkiet, Slovakiet og Tyskland er hårdt ramt af særdeles voldsomme regnskyl, som har bevirket stærkt stigende vandstande i bl.a. floderne Donau, Elben og Molda og gennembrud af mange dier. Flere store byer er plaget af de alvorlige oversvømmelser herunder Prag og Dresden. Eksperters anslår, at der alene i Tyskland er ødelæggelser for ti milliarder euro.

27. aug. Forslag til Finanslov 2003

Finansministeren fremsætter lovforslag nr. 207 af 27. august til finanslov for finansåret 2003.

19. okt. Irsk ja til Nice-traktaten

De irske vælgere godkender Nice-traktaten ved folkeafstemningen. Nice-traktaten er EU's udvidelsestraktat og det vil derfor nu være muligt at afslutte udvidelsesforhandlingerne på EU-topmødet i København i december måned.

24-25. okt. Møde i Det Europæiske Råd

Det Europæiske Råd beslutter, at tiltrædelsesforhandlingerne afsluttes med 10 lande [Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn] i år. Det danske formandskab vil nu fortsætte optagelsesforhandlingerne, som for de 10 første landes vedkommende søges afsluttet forud for Det Europæiske Råds møde i København til december.

Ansøgerlandene får fra 2004 adgang til 25 pct. af den direkte landbrugsstøtte. Det indføres derefter med årlige hop på 5 pct. frem til og med 2007. Herefter justeres med 10 procentstigninger indtil de nye medlemsstater i 2013, når det støtte-niveau, der til den tid er gældende i det nuværende EU.

Indfasningen vil finde sted inden for en ramme af finansiell stabilitet, hvor de samlede årlige udgifter til markedsrelaterede udgifter og direkte betalinger i et EU med 25 medlemsstater – i perioden 2007-20013 ikke må overstige det beløb i

faste priser, der blev fastsat som loft for udgifterne i 2006. Det samlede nominelle beløb skal holdes under dette 2006-tal forhøjet med 1 pct. om året.

3. nov. Aftale om finansloven for 2003

Regeringen og Dansk folkeparti indgår aftale om finanslov 2002. Finansloven for 2003 er et kludtæppeforlig der består af en række delaftaler med forskellige politiske partier. Den samlede økonomiske politik bygger på tre overordnede målsætninger: Fortsat nedbringelse af den offentlige gæld, skattestoppet skal overholdes, og at der fortsat skal føres en stram finanspolitik på grund af den økonomiske situation, herunder særligt et presset arbejdsmarked.

Her bringes nogle af de centrale elementer i finanslovsaftalen:

Personlige tillæg for pensionister: Som en sidste brik i finanslovspuslespillet blev indgået aftale mellem VK-regeringen og Dansk Folkeparti om flere penge til pensionisterne næste år. Pensionister, der kun har folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, får i 2003 en engangsydelse før skat på 5.000 kr. Den samlede udgift skønnes til 420 mio. kr. VK-regeringen og Dansk Folkeparti indgik desuden en aftale, der skal sikre økonomisk vanskeligt stillede pensionister tilskud til briller, tandproteser og fodbehandling. Udgiften skønnes at udgøre 97 mio. kr. i 2003.

Afgifter på spiritus og cigaretter sænkes: Afslutningsvist blev regeringspartierne og Dansk Folkeparti også enige om at sænke afgifterne på spiritus og cigaretter svarende til 43,75 kr. pr. flaske spiritus og 4 kr. pr. pakke cigaretter i forbindelse med ophøret af 24 timers reglen pr. 1. januar 2004. Desuden sænkes sodavandsafgiften svarende til 62,5 øre/liter.

Forbedrede rammer for iværksættere: En af de andre brikker i det sidste forlig er at der afsættes 50 mio. årligt over de kommende fire år til initiativer, der skal forbedre rammerne for iværksætterne i Danmark. Formålet er at styrke den danske iværksætterkultur, administrative lettelser, bedre erhvervsservice/iværksætterkultur, samt nemmere adgang til finansiering af start og udvikling af egen virksomhed.

Flere i arbejde: Et bredt forlig om en arbejdsmarkedsreform der blev indgået mellem regeringen, Dansk Folkeparti, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti. Jobplanen skal gøre aktiveringen mere målrettet. For at gøre det mere attraktivt at gå fra kontanthjælp til arbejde bliver der lagt loft over kontanthjælpen plus andre offentlige tilskud.

Trafikforlig: Forlig med Dansk Folkeparti, der sikrer 360 mio. kr. til forbedringer af jernbanenettet og til vedligeholdelse af motorveje. Finansieres via fjernelse af tilskud til billetter og det bliver derfor fremover dyrere at køre med bus og tog.

Værftsstøtte: Forlig med alle folketingets partier om statsstøtte til skibsbyggeri på 325 mio. kr. EU's betingelse for at acceptere at der gives statsstøtte er, at Danmarks Skibskreditfond betaler et tilsvarende beløb.

Boligpakke: 1 mia. kr. ekstra til ungdomsboliger over fire år. Også flere penge til handicapboliger og til almindelige familieboliger. Der forventes at blive etableret omkring 4.000 nye lejerboliger og 2.500 nye taglejligheder over de næste fem år. Forliget blev indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Det Radikale Venstre, Dansk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti.

Finansiering:

- 150 mio.kr. overføres til statskassen fra Arbejdsmarkedets feriefond
- DONG afdrager ekstraordinært på statslån: 400 mio. kr.

- Overførsel af 300 mio. kr. fra Hypotekbankens reserver til statskassen.
- Nedtrapning af partistøtten: 2,5 mio. kr.
- Forbedring af landbrugets konsulentordning droppes: 20 mio. kr.
- Endelig nedskrives den generelle reserve til uforudsete udgifter fra 500 mio. kr. til 125 mio. kr., hvilket giver: 375 mio. kr.

9. dec Finansloven for 2003 vedtaget.

Med 101 stemmer mod 11 vedtog Folketinget finansloven for 2003. Samtlige af Folketingets partier på nær SF og Enhedslisten stemte for loven. (L1, 2002)

12. – 13. dec. EU-topmøde i København

På Det Europæiske Råds møde blev tiltrædelsesforhandlingerne for optagelsen af Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn i EU afsluttet. EU kan nu se frem til at byde de ti nye lande velkommen, som fuldgyltige medlemmer fra den 1. maj 2004 – under forudsætning af, at der ved de folkeafstemninger, der nu skal afholdes i de ti lande opnås tilslutning om optagelse i EU. Udvidelsen kommer de første tre år til at koste 305 milliarder kroner eller 190 kroner pr. indbygger i de nuværende EU-lande.